

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, LIEPA – JULY 6, 1988

Nr. 130

„LKB Kronika, Nr. 75

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Kratos ir tardymai

(Tęsinys)

Kybartai (Vilkaviškio raj.)
1986 m. rugpjūčio 5 d. į Vilnių pas tardytoją Rainį buvo iškviesta Kybartų gyventoja Birutė Briliūtė (Čepajevos skg. 19). Tardymo metu čekistas jai pateikė visą eilę „LKB Kroniką“ Nr. 73 liečiančių klausimų. Reikalavo paaiškinti, kokių būdu „LKBK“ Nr. 73 esantys tekstai savo turiniu yra

panašūs, o kai net tapatūs 1987 m. kovo 6 d. kratos metu konfiskuotiems B. Briliūtės bute rankraščiniams bei mašinraščiniams tekstams. B. Briliūtė atsakė, jog viskas, kas iš jos paimta, jau nuo kovo 6 guli saugumo seifuose, todėl ir atsakomybę tolimesnio jų likimo privalo prisimti KGB.

Tardymas truko apie 3 valandas. Po kratos protokolu B. Briliūtė nepasirašė.

Mūsų kaliniai

Rašo
kun. Alfonsas Svarinskas:

„(...) Didžiojo Penktadienio rytą apie 2 val. nakties atvykome į naują vietą. Karantine dvi savaites, manau, kad prieš Atvėlykį pamatysiu naujus draugus. Kelionė truko 15 parų, bet kely buvau tik 6 paras, septynias paras praleidau Jaroslavo 2 parą Permės kalėjime.

Tėvynėje palikau pavasari, o čia dar žiema, sniego daug. Vakar ir šiandien laisvanoriškai

kasinėju sniegą. Kelionė atgal buvo gana varginanti. Fizinis purvas kalėjimuose ir vagonuose. Bet daug blogesnis moralinis – bjauriausi keiksmazodžiai, 75% jų kalbos žodžių – keiksmazodžiai!

Nuo Jaroslavo kupo buvau vienas, todėl turėjau progos melstis. Sužinojau, kad kunigas, o šito niekada neslėpiau, kariškiai ir kaliniai rodė tam tikrą pagarbą. Kaip nekeista, daugelis didžiulio „aš vagis“, „aš narkomanas“... (Bus daugiau)

Amerika nušovė Irano lėktuvą

Washingtonas. — Amerikos laivyno karo laivas Persų įlankoje sekmdienį nušovė Irano lėktuvą, kurį manė esant kovos lėktuvu. Irano pranešimu, jame buvo 290 žmonių, kurie visi žuvo.

Jungtinių karo pajėgų vadas adm. William Crowe sako, jog karo laivas Vincennes pamanė, kad Irano lėktuvus puola jį ir apsisaugodamas iššovė dvi raketas, kurios susprogdino lėktuvą. Prez. Reaganas išleido pareiškimą apgailestaudamas žmonių gyvybes ir adm. Crowe painformavo Gynybos departamentą, kad laivo kapitonas Will Rogers turėjo apginti savo laivą ir jame esančių igulą.

Adm. Crowe pranešė, jog isakė admiralui William Fogarty, kurio žinioje yra Persų įlankos laivynas, kad ištirtų nelaimingą įvykį. Jis pasakė, kad laivo kapitonas privalo apsaugoti savo laivą ir jame esančius jūrininkus.

Septyni įspėjimai

Irano lėktuvai paprastai užregistruoja siunčiamus įspėjimus ir visados atsakydavo, kad tokie įspėjimai gavo. Šį kartą amerikiečiai pasiuntė tris įspėjimus reguliariu būdu, kada vyksta komercinio pobūdžio skridimai ir negavo jokio atsakymo. Tada pasiuntė keturis įspėjimus karinėmis priemonėmis ir į juos taip pat negavo jokio atsakymo. Kai lėktuvas priartėjo prie pavojingos zonos ir radaras nerodė, kad tai keleivinis lėktuvas, o pats lėktuvas buvo išskridęs iš normalios civilinių lėktuvų skridimo zonos, tai amerikiečiai manė, jog yra puolami ir tik tada iššovė dvi raketas.

Lieka dar neatsakytas klausimas, kaip pats lėktuvas ir kontrolės štabas Bandar Abbas mieste negirdėjo įspėjimų, kad bus šaunamos raketa. Irano lėktuvas buvo 9 mylios nuo amerikiečių laivo, ir tik tada buvo duotas įsakymas šauti.

Grasinimai amerikiečiams

Amerikos ambasados pasaulyje gavo pranešimus būti pasirušius sutikti Irano atsikėrimo smūgius.

Irano radijas apkaltino Ameriką barbariškais nekaltų žmonių žudymais. Lėktuve buvo ir 66 vaikai. Iraniečių narai jau surado 110 žuvusiųjų kūnų. Neatrodė, kad kas nors būtų likęs gyvas. Reuterio pranešimu, Teherano vyriausybė paskelbė per Teherano radiją grasinimą: „Mes neliksime skolingi Amerikai už tuos nusikaltimus“.

Kongreso vadai, kaip ir prezidentas, apgailestavo įvyki, bet pastebėjo, kad laivo kapitonas buvo teisus, norėdamas apginti karo laivą. Panašiai pasisakė Britanijos ministrė pirmininkė Thatcher ir Vokietijos kancleris Kohl. Tik sovietai nežymiai palaiko Irano pusę.

Ir jie prieš teroristus

Maskva. — „Sovetskaja Rosija“ laikraštis, daugelio nustebeimui, išspausdino jausmingą straipsnį apie pagrobtąjį amerikietį Terry Anderson Libane. Straipsnyje raginama, kad jis būtų stiprus dvasioje ir užtikrinama, jog vieną dieną jo grobikai bus nubausti.

Niekada sovietų spaudoje nebuvo pasisakoma pagrobtųjų reikalais. Bet šiuo metu tai atitinka sovietų vedamai linijai palaikyti vakariečius prieš vedamą kovą su teroristais. „Mes norime, kad jūs žinotumėte, jog čia Rusijoje mūsų širdys dalinasi skausmu su jumis“. Andersonas, Associated Press korespondentas Viduriniuose Rytuose, buvo pagrobtas 1985 m. kovo 16 d. Beirute. 20 užsieniečių yra praužė Libane, jų tarpe 9 amerikiečiai. Grobikai turi būti nubausti ir pagrobtieji paleisti, rašo laikraštis.

Aštuntiosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės bendras vaizdas liepos 3 d. Hamiltone, Kanadoje, kurioje dalyvavo 2,500 šokėjų, o juos stebėjo 10,000 žiūrovų.

Aukštieji pareigūnai bus tik partiečiai

Komunistai stato paminklą Stalino nukankintiems

Maskva. — Praėjusį penktadienį buvo baigta komunistų konferencija Kremluje. Paskutinėje sesijoje, kuri pasižymėjo dramatiškais momentais, buvo priimti Gorbaciovo pasiūlymai peržiūrėti sovietų politinę sistemą. Delegatai tuos pakeitimus patvirtino septyniomis rezoliucijomis, nors ne visada žinojo, už ką balsuoja, sako Reuteris. Delegatai pritarė, jog būtų dalinai patikėta didesnė sprendimų galia vietinėms tarybų vyriausybėms, tuo atpalaiduojant centrą nuo kasdieninių reikalų. Buvo priimtas terminas, kiek gali būti pareigose partijos ir vyriausybės oficialūs pareigūnai; nuo dabar tegalės, įskaitant ir patį Gorbacių, pareigose likti tas pats asmuo tik du terminus, tai yra po 5 metus, iš viso 10 metų vienoje pareigose.

Partijos vadas – prezidentas

Konferencija patvirtino planą įsteigti naują, galingą prezidento postą, kuris vadovaus vidaus ir užsienio politikos reikalams. Prezidento vieta galės užimti partijos vadas, dabartinis Komunistų partijos generalinis sekretorius M. Gorbaciūvas. Iki šiol prezidentas turėjo tik neįvykdomų oficialioms pareigoms, bet ne vadovavo krašto politikai. Numatoma, kad šie pakeitimai bus įteisinti kitais metais išleidžiant naujus įstatymus.

Konferencija nutarė pastatyti Stalino tironijos aukoms paminklą.

Yeltsino žodis

Prieš tai įvyko vienas susikirtimas paskutinės dienos sesijoje. Boris Yeltsin, kaip konferencijos delegatas, nors atleistas iš Politbiuro ir Maskvos partijos vado pareigų, prašė, kad delegatai atstatytų jo vardo garbę, bet jis nepasisekė, jog gailisi ir neatšaukė to, ką buvo pasakęs tame Politbiuro posėdyje, kurio kalba niekada nebuvo pranešta. Tik „Tassas“ pranešė prieš jį nukreiptus puolimus. „Aš manau, kad mano vienintelė klaida buvo, kad aš kalbėjau blogu laiku“. Jis aiškiai pasakė,

jog 4 dienų diskusijos leidžia ir jam pasisakyti, o jo prašymas atstatyti jo garbę išplaukia iš socialinio pluralizmo pažiūrų laisvai kritikuoti savo oponentą, ką ir Gorbaciovas pasakė, pradėdamas šią konferenciją, kalbėjo Yeltsinas.

Ir Yeltsinas čia viešai kritikavo pasirodymą konferencijai, kad delegatų parinkimas buvo pravedamas ne demokratiškai būdu ir kad partijos perestroikos arba persitvarkymo vykdymas neatitinka viešai skelbiamoms demokratijos principams. Kai skambintis nutraukė jo kalbą, jis atsisuko į Gorbacių ir paprašė, kad leistų jam baigti kalbėti. Gorbaciovas sutiko, kad jis baigtų savo žodį. Savo kalbą baigė prašydamas, kad savo draugų komunistų akyse būtų reabilituotas, tačiau to neįvyko.

Ligačiovo kaltinimai

Politbiuro narys Yegor Ligačiovas pabėrė jam visą litanią kaltinimų, sakydamas, jog jis yra nesuvaldęs ir kad save išgarbino duodamas interview užsienio spaudos organizacijoms ir vienu žodžiu sakant, jis yra visur klaidingas.

Kaip žinome, Yeltsinas pasakė BBC reporteriui, kad Ligačiovas turi pasitraukti iš savo pareigų. Vėliau paaiškėjo, kad jis jau nėra Komunistų partijos ideologas, tačiau tebėra Politbiure. „Jūs kalbėjote apie mūsų politiką improvizuodamas nuo pat pradžių iki galo ir tai nedavė jokių rezultatų“, Primėję liberaliųjų delegatų kalbas šioje konferencijoje, Ligačiovas pasakė: „Jog jo kalbos buvo tik paprastos fantazijos, o tai yra klaida... to kaip tik laukia užsienis, norėdamas, kad partijos politinis kursas būtų pakeistas“. Ligačioviui pritarė totorių respublikos delegatas Gumer Usmanov. Gi Yeltsiną gynė Uralo delegatas iš Sverdlovsko miest.

Viskas pagal jo norą

Konferencijos baigiamąjį kalboje Gorbaciovas pastebėjo, kad Kremlius dar nebuvo girdėjęs tokių diskusijų per šešis

dešimtmečius. Rezoliucijos ir dabar nebuvo paskelbtos, todėl nežinoma, kurie kiti pasiūlymai buvo priimti, nors reikia manyti, kad visi Gorbaciovo punktai yra priimti. Konferencijoje Gorbaciovas jautėsi padėties valdovu. Kiekvieną dieną buvo rodomos parinktos vietos iš konferencijos per televiziją pagringinių žinių metu. Daugiausia kaip 50 delegatų kalbos buvo atspausdintos laikraščiuose.

Gorbaciovas konferencijoje visą laiką buvo apsuptas Politbiuro narių ir atrodė patenkintas. Politinės sistemos pasikeitimai turi prasidėti po poros mėnesių, pasakė Politbiuro narys Giorgi Razumovsky, kai bus praversti nauji partijos pareigūnų rinkimai slaptu balsavimu. Kaip atrodė, pareigūnai bus renkami tik iš partijos narių tarpo. Reikalingi konstituciniai pakeitimai bus atlikti, kai lapkričio mėnesį susirinks partijos „parlamentas“, kuris turi galią pakeisti konstituciją. Liaudies deputatų kongresas turėtų būti išrinktas balandžio mėnesį.

Mirė kun. B. Bulika

Okupuotoje Lietuvoje Kaišiadorių vyskupijoje mirė Jėzno klebonas a.a. kun. Bronius Bulika. Velionis buvo gimęs 1923 m. kovo 23 d., kunigu įšventintas 1947 m. balandžio 5 d. Nuo 1974 m. buvo Jėzno klebonas. Taip pat jis buvo Kaišiadorių vyskupijos kunigų tarybos narys, Vyskupijos tribunolo teisėjas, Lietuvos krikšto minėjimo komisijos narys. Taip pat rašė poeziją ir vertė iš kitų kalbų kunigams ir tikintiesiems reikalingus raštus. Palaidotas birželio 27 d., pirmadienį, Jėzno bažnyčios šventoriuje.

Tai jau aštuntas siemot ok. Lietuvoje ir ketvirtas Kaišiadorių vyskupijoje miręs kunigas.

— Washingtonė Žemės Ūkio reikalų ministeris Richard Lyng pasakė, kad šiuo metu dėl beveik visos sausros negali apskaičiuoti ūkininkų nuostolių.

„Mes esame pavergti jėga...“

Torontas. — Hamiltone įvykusi mūsų tautinių šokių šventė plačiai aprašė „Toronto Star“ dienraštis pirmadienio laidoje, įdėdamas ir dvi nuotraukas iš pačios šventės.

Jame lietuviai pristatomi kaip turtingos kultūros žmonės, norį tą kultūrą išlaikyti ir tobulinti. Ir tai įrodė praėjusį sekmadienį, kai 8,000 lietuvių iš 19 kraštų susirinko užbaigti lietuvių kultūros dienas ir konferenciją su tautinių šokių švente Cops kolizijoje Hamiltone. Jų kraštas prie Baltijos krantų yra Sovietų Sąjungos okupuotas, pastebi dienraštis. „Mūsų nėra daug, bet kurie esame čia, esame labai veiklūs“, kalbėjo viena lietuvių reporteriui, neleidusi skelbti savo pavardės.

Laikraštis pažymi, kad čia lietuvių turėjo vieną parapiją ir bendruomenės salę, o dabar jau turi dvi parapijas su bažnyčiomis ir salėmis ir leidžia savo plačiai skaitomą savaitraštį. Kiekvieną šeštadienį apie 200 vaikų renkasi į Maironio mokyklą išmokyti rašyti ir kalbėti lietuviškai, kurių kalba yra viena iš seniausių pasaulyje.

Daugelis Kanadoje...

Reporteris Bruce Campion primena, kad Lietuva ir kitos dvi Pabaltijio valstybės buvo laisvos, bet būdamas tarp dviejų milžinų negalėjo ilgai tai laisvę džiaugtis. Pabaltijio kraštai buvo sovietų, vokiečių ir vėl sovietų okupuoti. Daug lietuvių buvo priversti bėgti nuo komunizmo į svetimus kraštus. Daugelis jų atvyko į Kanadą ir savo rankų darbu čia įsikūrė ir tapo gerais Kanados piliečiais.

Šiandien Kanados lietuviai domisi sovietų atvirumu ir didėjančia kultūrine ir religine laisve, bet lietuviai tačiau tebėra ir šiandien pavergti. „Mes buvome pavergti jėga ir mes esame laikomi priepaudoje. Jei nors viena sekundė priepaudo būtų atleista, mes tuoj atstotume ir savo kojų“, kalbėjo kun. Augustinas Simanavičius, Priesikėlimo parapijos klebonas „Toronto Star“ dienraščio reporteriui. „Kiekvienas lietuvis tiki, kad Lietuva vieną dieną bus laisva...“

TRUMPAI IŠ VISUR

— Washington Post rašo, jog Amerikos Atskaitomybės įstaiga apkaltino Teisingumo departamentą nepakankama kontrole pasirašant kontraktus ir nebuvimu rašytų taisyklių, kaip tie kontraktai teisiniu atžvilgiu turi būti vykdomi.

— New Yorke buvusios 1984 m. kandidatės į viceprezidentės postą demokratų partijos sąrašė Geraldine Ferraros 24 metų sūnus John, nuteistas už kokaino pardavinėjimą 4 mėnesius kalėjimo bausmę ir sumokėti 1,500 dol. pinigais bei atidėbti 300 valandų bendruomenės tarnybai, pradėjo atlikti bausmę. Bet jam bausmė buvo pakeista į namų areštą, kur savo rezidencijoje galės atlikti viešiosios tarnybos pareigas.

— Liaudies deputatų kongresas, kurį sudarys 2,250 sovietų komunistų išrinktų narių, kai pirmą kartą susirinks, galbūt turės išrinkti prezidentu Gorbacių. Kongresas bus renkamas kas penkeri metai ir posėdžiaus vieną kartą metuose.

— Illinois sen. Paul Simon sako, jog gub. M. Dukakis ne daug ką nežino apie federalinės vyriausybės funkcijas, o dar mažiau apie užsienio politiką. Jei jis laimės Baltuosius rūmus, turės daug ką pats išmokyti.

— Europoje doleris stiprėjo nuo 7 iki 15 procentų ir šią vasarą atostogaujančiųjų skaičius Vokietijoje ir kituose kraštuose žymiai padidėjo.

— San Fancisco suvažiavime Mokytojų sąjungos unija pranešė, kad vidutinis mokytojo atlyginimas šiuo metu yra 28,085 dol.

— Maniloje buvo nušautas žinomas Filipinų žmogaus teisių advokatas Emmanuel Mendoza trijų pravažiuojančių motociklistų. Jis buvo kairiųjų pažiūrų teisininkas.

— Varšuvoje pirmą kartą nuo 1981 metų pradėjo pardavinėti automobiliams benzina be kortelių.

— Mainze mirė kardinolas Herman Volk, kuris buvo didelis ekumenizmo šalininkas. Jis daug paskaidavo katalikų ir Protestantų Bažnyčių santykių pagerinimui.

— Bonoje lankydamasis Irako užsienio reikalų ministris Tariq Aziz pasakė, kad jie naudo cheminius ginklus prieš Iraną, kadangi Iranas pirmiau panaudojo cheminius ginklus prieš juos.

— New Yorke federalinis distrikto teisėjas nusprendė, kad Amerika negali uždaryti Palestiniečių Išlaisvinimo organizacijos įstaigos Jungtinėse Tautose.

KALENDORIUS

Liepos 5 d: Agatonas, Filomena, Lakštutė, Vintaras.

Liepos 6 d: Romulas, Marija Goreti, Skaidrė, Liucija, Ri-tone, Kutrimas.

ORAS

Saulė teka 5:22, leidžiasi 8:28. Temperatūra dieną 95 l., naktį 65 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ, KŲ RAMOVĖ

Redaguoją j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

v.s. Nijolė Jankutė-Užubalienė

muz. Viltenio

VII TAUTINĖS STOVYKLOS DAINA

MANO LIETUVA

Tyliojo dainoj
Karštojo laužo liepsnoj
Tu man arti,
Tu man sava,
Tu — mano Lietuva.

Kalboj tėvų,
Tyrojo širdy draugų
Tu man arti,
Tu man sava
Tu — mano Lietuva!

Su rūtele, su balta lelija,
Skautijos vėliava žalia
Tu man esi
Brangi sava
Tu — mano Lietuva!

VII-TOJE TAUTINĖJE STOVYKOJE

PARODĖLĖ „KUNIGAİKŠČIŲ ŠALIES“ STOVYKLOJE

Septintos Tautinės stovyklos „Kunigaikščių Šalies“ rajone vyks lietuviško ir skautiško gyvenimo parodėlė.

Jau prieš stovyklą norime supažindinti skautišką ir lietuvišką visuomenę su šios parodėlės tematika ir atkreipti dėmesį, kad būdami Tautinėje stovykloje ją aplankytume. Parodėlės rengėjas, Juozas Taoras, mums rašo iš Floridos:

„Jau kuris laikas kaip renku lietuviško gyvenimo dokumentaciją. Per paskutinį dešimtmetį surinkau daug skautų veiklą liečiančios medžiagos. Dalį jos pasiskolinai iš čia, Floridoje, gyvenančių skautijos veteranų. Dauguma tai yra nuotraukos iš Nepriklausomos Lietuvos, tremties ir išeivijos skautų gyvenimo. Mano tikslas yra supažindinti jaunuosius skautus su jų tėvų ir senelių praktikuotos idėjos Dievui, Tėvynei ir Artimui gyva istorija. Žinoma, ir vyresniesiems bus įdomu pama-

tyti savo jaunystės metus, nors kartais jau sunku save beatpažinti“.

Daugelis lietuviškos skautijos pradininkų jau amžinybėn iškeliavę, o kiti amžiaus naštos spaudžiami, negalės Tautinėje stovykloje dalyvauti. Dėl to, parodėlės autoriaus tikslas yra supažindinti šių asmenų vaikčius ir provaikčius su jų senelių jaunyste, skautavimu ir jų asmenų patriotiško užuomazga.

Autoriui taip pat rūpi parodyti kas lietuviui buvo šventata ir neliečiama. Tai tėvų žemės sodybas, bažnyčias, pakelių kryžius, tautos paminklus, kurių daugelis jau yra okupuoti sunaikinti ir tikėję nuotraukose ateities kartų atkūrimui.

Dauguma nuotraukų yra fotografuotos Vyt. Augustino prieš penkiasdešimt metų Nepriklausomoje Lietuvoje. Jaunimas pamatys, ir jiems bus paaiškin-

VII-sios Tautinės stovyklos vadovai ir vadovės po birželio 18 d. Clevelande vykusią pasitarimą TS reikalais.

Nuotr. V. Bacevičiaus

PRISIMINTINI LIEPOS MĖNESIO ĮVYKIAI

Liepa — iškylų, stovyklų, atvirų dangaus skautiškas mėnuo. Ir mūsų penkios didžiosios Tautinės Stovyklos, nuo 1928 m. įvykstančios kas dešimtmetį, buvo gražųjį liepos mėnesį. Dvi pirmosios stovyklos neįvyko Lietuvoje, trečioji tremtyje — Vokietijoje, o ketvirtoji ir penktoji Amerikoje.

Su antrąja Tautine Stovykla, įvykusia 1938 m. (Pažaislyje — sesių stovykla, A. Panemunės šile — brolių stovykla) įdomiai rišame ir lietuvių Tautinę Olimpiadą, tuo pačiu metu vykusią Kaune. Joje dalyvavo beveik viso pasaulio lietuviai sportininkai.

Olimpiados metu buvo išleis-

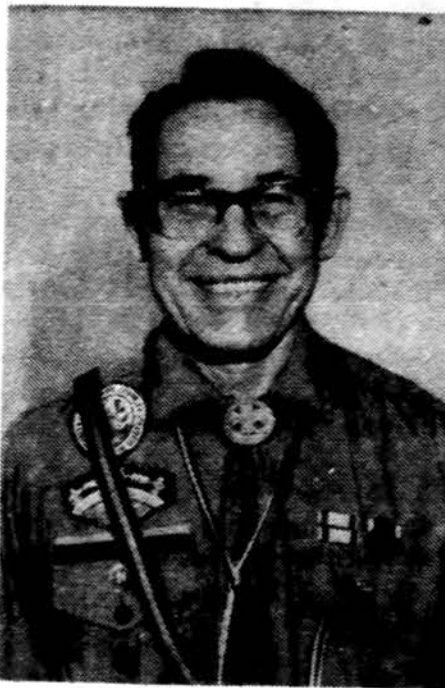

Chicago „Nerijos“ tunto atstovės dalyvauja birželio 18 d. Clevelande vykusiam VII-sios Tautinės stovyklos vadovų, jų pasitarime. Iš k. g. valt. Milda Rudaitytė, j. ps. Audronė Gulbinienė, j. ps. Aleksandra Gražytė ir g.v.v. Taidyda Rudaitytė.

Nuotr. V. Bacevičiaus

„KUNIGAİKŠČIŲ ŠALIES“ VADOVAI

SKAUTININKŲ PASTOVYKLĖS VADOVAI

s.m.

v.s. fil. Antanas Pauzuolis

skautauja nuo 1937 metų. Skautiškoje veikloje yra buvęs įvairiose pareigose: paskiltininkas, skiltininkas, draugininkas, Korp. Vytis! Chicago skyriaus kasininkas, „Mūsų Vyties“ administratorius ir „Skautų aidas“ administratorius. Trijų tautininkų pavaduotojas „Lituanicos“ tunte; Brolių skautų vyčių skyriaus vedėjas pavaduotojas. Stovyklavo daugelyje stovyklų, atlikdamas įvairias pareigas. Buvo pastovyklės viršininku ir stovyklos viršininku. Buvo Vidurio rajono vadeivos pavaduotojas, trejus metus buvo Vidurio rajono vadeivos pareigose ir trejus metus Vidurio rajono vado pareigose. 1986 metais suorganizavo ir vadovavo Vidurio rajono stovyklai. Baigęs „Gilwellio vadovų mokyklą. Apdovanotas: „Už nuopelnus“, „Lelijos“ ir „Padėkos“ ordinais.

ti 4 pašto ženklai, gi Tautinei Stovyklai paminėti ši serija buvo perspaukinta su įrašu: „Tautinė skautų-skautiškų stovykla“.

1933 m. liepos 15 d. Kuršių Marių žiotyse prie šiaurės molo sudužo Klaipėdos jūrų skautų jachta „Budys“. Gelmėse žuvo 3 jūrų skautai.

Liepos mėnesį prisimename ir liūdnąsias sukaktį: 1940 metais sovietai, įvedę Lietuvon savo karinius dalinius, ir ją okupavę, liepos 20 d. uždarė Lietuvių Skautų Sąjungą.

Idomiu sutapimu, ir penktoji Tautinė Stovykla, įvykusi Camp Rakas, Custer, Mich., buvo „uždaryta“ liepos 20-tą dieną.

Iš Lietuvos istorijos prisimintini šie liepos mėn. įvykiai:

1251 m. liepos 17 d. duotas popiežiaus Inocento IV-jo sutikimas Mindaugui karūnuotis Lietuvos karaliumi. Karūnacija įvyko po dvejų metų.

1410 m. liepos 15 d. DLK Vytauto vadovaujami lietuviai, talkinami gudų, lenkų ir totorių, ties Žalgiriu sutriuškino kryžiuočių galybę. 1933 m. liepos 17 d., mažute Lituanica perskridę Atlanto vandenyną, ties Soldinu, Vokietijoje, žuvo pirmieji lietuviai transatlantiniai lakūnai Steponas Darius ir Stasys Girėnas.

Iš skautiškos praeities prisimename ryškesnes sukaktis:

Pokario Vokietijoje pradėjus atsikurti lietuvių skautiškiems vienetams, 1945 m. liepos 25 d., dr. Vyt. Čepas, sukvietdamas anglų zonos vadovų pasitarime sudarė laikiną LSS vadiją.

1947 m. liepos 7 dieną 35 akademikai skautai, atstovėję 25-kioms vietovėms, nutarė visus savo vienetus sujungti į Akademinių Skautų Sąjungą — ASS. Išrinkta valdyba; pirm. Ignas Končius.

Žinias surinko J. T.

„Kunigaikščių Šalies“ stovykloje Antanas vadovaus skautininkų pastovyklei.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirmą trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį.
Susitarimui skambinti 436-5566

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0667; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalai esant atvažiuoju ir į namus

Dr. Tumasonio kabinete perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

Tel. kabineto ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio kabinete perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7555

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą: pirm., antr. Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

LSS vadovai ir vadovės apžiūri BSA Seven Ranges Scout Reservation stovyklavietę, kurioje vyks VII-ji LSS Tautinė stovykla.

Nuotr. V. Bacevičiaus

„ŠUNELIS“ LAISVIAU LOJA

Iš okupuotosios Lietuvos grįžusi viena turistė, pabuvojusi ten jau ne penkias, bet penkiolika dienų, papasakojo ten kur suojantį anekdotėlį apie „šunelį“. Esą tas šunelis buvęs labai saugomas, vedamas ant trumpo ir apie kaklą suveržtas, o antsnukio dar buvęs antsnukis uždėtas. Taigi šunelis negalėdavęs nei bėgti, nei loti. Bet dabar perestroikos laike dirželis buvęs atleistas ir pailgintas, nebe taip suveržtas, o antsnukis nuimtas. Tačiau bludelis, iš kurio šunelis lakinamas, pasidavęs tuštinis ir toliau padėtas. Vis dėlto „šunelis“ dabar galis daugiau ir garsiau loti. Na, ir loja. Pasiklausykime kai kurių lojimo atgarsių.

Birželio 28 d. šioje vietoje rašėme apie žymaus (ir tai labai garsaus) enkavedisto Danieliaus Todeso „išpažintį“ „Gimtąjame krašte“. D. Todesas, kaip žinia, buvo tas aukštas NKVD pareigūnas, kuris nuo 1940 m. birželio 20 d. organizavo suėmimus ir trėmimus okupuojamoje Lietuvoje. Suimamiems lietuviams jų vardas buvo bausis. Nors nuo 1947 m. Todesas oficialiai KGB tarnyboje nebedirba, bet okupuojamoje Lietuvoje gyvenantieji tautiečiai jį gerai žino. Štai tas pats „Gimtas kraštas“ (Nr. 25, 1988.VI.22) paskelbė Broniaus Jursės atvirą laišką. Kas tas Jursė, mes nežinome. Bet pasiskaitykime, ką jis rašo. Štai kai kurios ištraukos: „Kažkaip net pagalvoti nedrįsti. Prieš metus negalėjau pusiš lūpų praversti intelektualiam pokalbiui apie tragišką lietuvių tautai 1941-ųjų birželio 14-osios ankštų rytmetį — tą „Baltąją naktį“, kurios aukų skaičius vargu ar kada nors bus tiksliai nustatytas“. Toliau laiško autorius apgailestauja, kad deportacijų dokumentai vis dar esą saugomi archyvuose paženklininti „stalinizmu atspaudu“. Tačiau „valdžia turėtų būti aukštesnė už valstybės saugumo instanciją“.

Iš Br. Jursės laiško aiškėja, kad Sverdlovsko kino studija yra susukusi dokumentinį filmą „Prašau kaip slogus sapnas“ — „apie Stalino klikos ištremtus žmones tarsi ir negyvenamą žemę — Igarą prie Jenisejaus. Tikriausia ten buvo ir mūsų tautiečių“. Taip, jų buvo ir tai nemažai. Jų skaičių tuose Igaros gulaguose ilgus metus kalėjo ir Elena Juciūtė, vėliau atvykusi į JAV-bes ir čia be kelių knygų, parašiusi ir išleidusi atsiminimus apie Igaros laikus — „Pėdos mirties zonoje“ (1975). Išskentusi gulago vargus, ji mirė Bostone 1986.IX.19.

Br. Jursė teigia savo laiške: „Bet grįžime prie D. Todeso rašinio. Kas buvo tu akcijų Lietuvoje organizatoriai ir vykdytojai? Ar šandien nebėra greta mūsų nei vieno tu, kurie dedasi tik svetimos valios vykdytojais? D. Todesas rašo „Merkulovui atvykus prasidėjo karštingas darbas sudarant tremtinių asmenų sąrašus“. Iš kur Merkulovo ir Berijos žmonės galėjo žinoti, kad tas ar anas — Tarybų valdžios priešas? Nemanau, kad D. Todesas nežinojo, negalėjo nežinoti, kad Kaune tuo metu buvo kvotos viršininkas Razauskas. Kiek suvokių tarp eilučių D. Todeso „išpažintįje“, jis 1941-ųjų birželio 14-ąją nebuvo eilinis „proletarinio teisingumo“ tarnautojas (buvo skyriaus viršininkas. — GK redakcija). Gal jis nežino, kas dėjosi naktį iš birželio 22-sois į 23-ąją „lietuviškoje bastilijoje“ — sunkių

darbų kalėjime Mickevičiaus gatvėje, pačiame miesto centre? Iš ketvirtos ir penktos skyrių politiniai kaliniai netikėtai išvedami ir sodinami į automašinas. Kokios aštuonios dešimtys žmonių — inteligentų, buržuazinės Lietuvos karininkų, ūkininkų, dvasininkų. Pro Jonavą, Ukmergę, Vilnių vežami į Minską. Čia sumaišomi su vietiniais kaliniais ir varomi Mogiliovo link. Pakeliui Červenės miestelis, toliau gojus, daugeliui tapęs amžino poilsio vieta. Antroje grupėje kalinių, atvarytų iš Minsko kalėjimo, buvo 60 lietuvių. Kas jie? Nei gyvų liudytojų, nei išlikusių dokumentų. Iš sušaudymo Vietos vis dėlto išspruko Kauno universiteto profesorius Ignas Končius, kraštotyrininkas ir fizikas, gimęs 1886 m. Kaune“. (Iš tiesų Puraičių kaime, Žarėnų vls. b.k.v.)

Br. Jursė pateikia dar Červenėje sušaudytų lietuvių keletą pavardžių: Kazio Bizausko, literato Petro Balčiūno, P. Kupčiūno, J. Jablonskio. Iš II grupės išsigelbėjo 7 ar 8 žmonės, jų skaičių kunigai Antanas ir Pranas Petraičiai. „Niekas negalėjo apginti gyvų, apginkime jau nekaltai žuvusius. Išsiaiškinkime, kodėl dėl kieno kaltės žuvo“. Baigia savo laišką Br. Jursė.

Vėl kelios mintys iš laisvųjų „lojančių“ ten pat paskelbto A. Paulausko laiškelio: „Sutinku su D. Todesu, kuris siūlo už pilietinių teisių pažeidimus neįtaikyti jokių senatvės terminų. Manau, kad toki nusikalčiai turi būti prilyginti karo nusikalteliui darbams. Daugelis nusilenks autoriui, už tai, kad pristatė mūsų epochos Muravjovą — koriką Merkulovą. Bet sąrašus sudarė ne Merkulovas. Būtina paskelbti visus merkulovininkus“.

O Vladas Ščiuka tame pačiame GK pastebi: „Stalinizmo laikais buvo sunaikinta daug kultūros paminklų. Ypač nukentėjo buržuazinės Lietuvos respublikos palikimas. Dar ir dabar Kauno skulptūros ir vitražo muziejuje (Ilgulos bažnyra) yra susukusi dokumentinį filmą „Prašau kaip slogus sapnas“ — „apie Stalino klikos ištremtus žmones tarsi ir negyvenamą žemę — Igarą prie Jenisejaus. Tikriausia ten buvo ir mūsų tautiečių“. Taip, jų buvo ir tai nemažai. Jų skaičių tuose Igaros gulaguose ilgus metus kalėjo ir Elena Juciūtė, vėliau atvykusi į JAV-bes ir čia be kelių knygų, parašiusi ir išleidusi atsiminimus apie Igaros laikus — „Pėdos mirties zonoje“ (1975). Išskentusi gulago vargus, ji mirė Bostone 1986.IX.19.

I Sovietų Sąjungos XIX partinė konferencija Maskvoje latviai ir estai komunistai pasistūmė per savo atstovus reikalavimus, kad būtų atstatytos šių valstybių suvereninės teisės. Į ją yra nuvykę ir 56 sovietinės Lietuvos komunistų delegatai. „Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio aktyvas“ (yra susikūrusi ir tokia organizacija), pasiūlė, kad minėta konferencija svarstytų ir spęstų šiuos klausimus: Užtikrinti faktinę liaudies savivaldą, greta TSRS atkurti ir sąjunginių respublikų pilietinę, racionaliai reguliuoti tarprespublikinę gyventojų migraciją (kitais žodžiais, kolonizaciją rusais), lietuvių kalbą paskelbti sovietinės Lietuvos valstybine kalba, duoti autonomiškas teises švietimui ir nacionalinei kultūrai, užtikrinti gamtos išteklių ir ekologinių sąlygų efektyvią apsaugą. Spaudoje keliama balsai: paskelbti ištremtųjų gyventojų sąrašus, skelbti pavardes vykdžiusių represijas, „traukti juos teismo atsakomybėn, nes tai nusikalčiai prieš žmoniją“. Taigi vargšas „šunelis“ laisviau loja. Bet ar ilgai taip bus? b.k.v.

SVYRAVIMO LAIKOTARPIS

Žinios iš Sovietų Sąjungos

GYTAUTAS VOLERTAS

Iš Sovietų Sąjungos atūžia daug žinių. Štai per kelias dienas „The Philadelphia Inquirer“ atspausdino: Panaikinti istorijos egzaminai visose mokyklose (1988.VI.12); Sovietuose buvę klastojami visi rinkimai (1988.VI.14); pakeistas Estijos komunistų pirmasis sekretorius (1988.VI.17).

Istorijos egzaminai šiai mokslo metų pabaigai nubraukti Politbiuro nutarimu. Priežastis, sovietinių valdovų žodžiais tariant, istorija krašte buvusi paversta melu, perduodama iš kartos į kartą. Kol neperrašys visų vadovėlių, istorijos nedėstys. Esą vilti, kad dalis naujų vadovėlių jau būsianti paruošta ateinančiam rudenii. Kur jų stigsia, mokytojai turės naudotis periodikoje skelbtais straipsniais, jau „glasnost“ metu atspausdintais. Istorijos ir melo sutapatinimas Politbiuro kietai pasmerktas. Puolami Stalino žiaurumų nutylėjimai ir istorijos klastojimai. Todėl ištisa eilė 1935-1936 m. sušaudytų komunistų šiomis dienomis išteisinti (Kamenev, Zinoviev, Radek ir kt.).

Apie sovietinius rinkimus „didele naujiena“ prakalbo Y. Korolev, Aukščiausio sovietinio prezidento sekretoriato narys. „Reikia pasakyti, kad mūsų rinkiminė eiga labai ryškiai rodo demokratijos stoką. Pirmą, neturime jokio pasirinkimo, nes balsavimui yra tik viena pavarde. Antra, balsavimų išdava falsifikacijos: pranešimai apie balsavusių simpatrocentinį pasiskaidymą teigiamai neatitinka tikrovės. Iki šios dienos parlamento darbai turi daug formalizmo, egzistuojančio pagal sukietėjusią tradiciją“.

Šitai kalbėjo Korolevas, o Pravda jam pritarė, reikalaujama radikalių pakeitimų. Kodėl nukėlė okupuotos Estijos komunistų viršūnę, Maskva kol kas nepranešė. Gal žmogus, sulaukęs 65 metų, pavargo? Dar tik pereitą mėnesį jis pareiškė, kad už Grobaciovą balsuoja „abiem rankom“. Vakarietiškieji stebėtojai mano, kad pakeitimai priežastis esą labai didelis estų nacionalizmas. Išidėmėtina, kad K. G. Vaino nuėmė po birželinį demonstraciją, kai keli tūkstančiai estų šaukė „Šalin rusus iš Estijos“.

Tiek šviežių žinių. Joms papildyti dar kai ką pridėkime apie melą ir klastojimus: 1934

m. partijos kongrese, norėdamas nuslėpti kolektyvizacijos metu žuvusias aukas, Stalinas savo pranešime gyventojų skaičių pakėlė 10 milijonų virš surašymo duomenų (Ogonyk, 1988 balandis, rašo M. Tolts, žymus Sovietų demografas). Už savo viso gyvenimo melą Stalinas buvęs kritikuotas sovietų TV dievų valandų programoje gegužės 16 d., kur taip pat buvę jungti ir kritikos balsai Leninui (Soviet European Report, June 1, 1988). Truputėlį keista, nors vėliau Leninas gavo pylos spaudoje. O leninizmas iki dabar laikomas atlydžio pagrindu okupuotos Lietuvos periodikoje.

Melmas vakar, melas šiandien

Dabar žvilgsnis į kitą pusę.

„Literatūra ir menas“ (1988 Nr. 8) patalpino tris pareiškimus: J. Baltušio, A. Rasneikos ir V. Radaičio. Piktinamasi prez. Reagano ir JAV kongreso proklamacijomis Vasario 16 progą, kuriomis reikalaujama Lietuvai nepriklausomybės. Baltušis šaukia: „Liaukitės visi ir tučtuojai! Lietuvių tauta nereikalauja jūsų užtarimų ir patarimų. Ji pati pasirinko savo kelią“. Ar Baltušis neprisimena, kaip tauta „pati pasirinko savo kelią“? Ar 1940 balsavimai buvo teisėti? Ar jis nežino, iš kur atsirado kandidatai, kiek jų buvo, kaip žmonės juos rinko, kaip šie deputatai, NKVD agentams stebinti, „balsavo“? Gerai prisimena, tačiau savo pareiškimu klastoja istoriją, kas šiandien Sovietų Sąjungoje yra smerkiama. Jis pasisako ir už balsavimo duomenų machinacijas, kurias suniekino Korolevas. Gaila išsirtati, bet J. Baltušis meluoja. Suprantame, kad jo pareiškimas buvo išreikalaujamas, tačiau tokio amžiaus, tokio garso žmogus, kaip Baltušis, šiuo atlydžio metu galėjo ir atsakyti pasirašyti. Baltušio padėtis yra keista. Melą, istorijos ir balsavimų klastojimus valdžia smerkia, o jis ir toliau klampuoja savo pelkėje.

Idomu, kad jau kitame „Literatūros ir meno“ numeryje rašo V. K. Jonynas, iliustruojas Baltušio „Sakmę apie Juze“. V. K. Jonynas taria: „Baltušis mane kerėjo savo magiška plunksna, viską supratau, bet

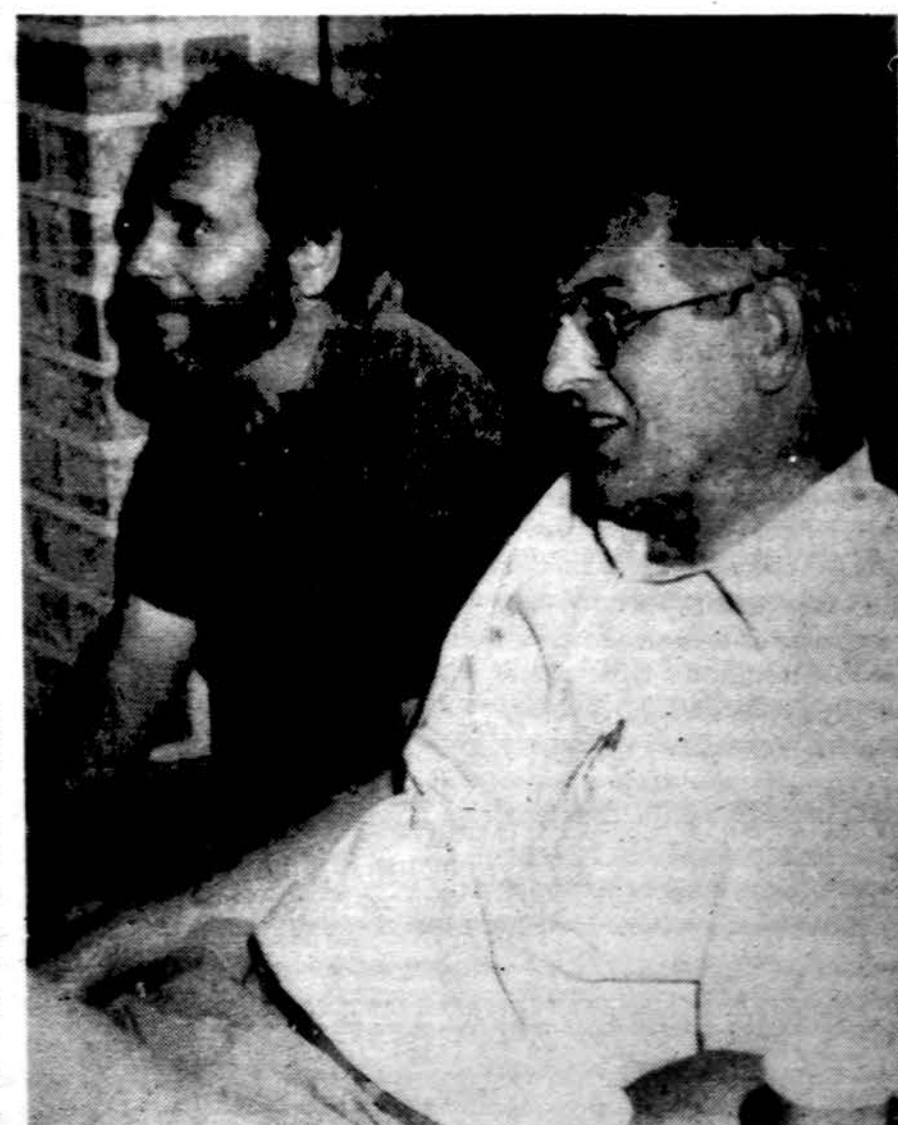
jausmai mano proto neklausė. (...) Su rašytoju keliau, kalbėjau, o toms kalboms nebuvo galo“.

Ar ir apie tautą, „pačią pasirinkusią savo kelią“, buvo kalbėta? Ir apie rinkimus? Ir apie Sibirą? Ar Baltušis pasakojo be galo apie ištremtuosius rašytojus Inčiūrą, Borutą, Miškinį? O gal V. K. Jonynas paklausė apie tokio paties likimo dailininkus, abiem pokalbininkams be galo apgailint?

J. Baltušio svirduliavimai iš klanelio klanelin kelia apie jį daug abejonių. Po šitokio melagingo pareiškimo jo pačio vaizdžiai aprašytoje vaikystėje ir jaunystėje šiandien ižiūrime daugiau stokos ryžto ir tingumo, kaip vargo. Tuo laiku besimokiusių daugumas ganėme gyvulių, vaikščiojome basi arba kiaurais batais, išnešiojome laikraščius miesteliuose, ūgtelėję vertėmės privačiomis pamokomis ir šiaip taip krapštemės. Didžiausias vargas buvo surinkti 12 litų mėnesiui už kambarėlio nuomą, o tame kambarėlyje gyvendavome 4-5 moksleiviai.

J. Baltušis laikėsi Kaune, kur mokymosi galimybių buvo daug, suaugusių gimnaziją įskaiciuotai. Taigi nuoma nerūpėjo, neturtinguosius nuo mokesčio už mokyklą atleisdavo, o valgyti reikėjo mokantis ir nesimokant. Tačiau jis mokyklų vengė, nors jautė sugebėjimus. Kyla abejojimas, ar jis iš tikrųjų norėjo ir Lietuvos valstybės pražūties, kaip dabar tuo didžiuliu. Kodėl rusai, jį patį prievartavę ir dabar prievartauja, Baltušiu turi būti tokie brangūs? Kodėl jis ieškojo Stalino teroro lietuviams? Atrodo, ejo ten, kur jį pirmiausia stumtelėjo, kaip šiandien į melą stumia. Todėl J. Baltušis liks geru pasakotoju, tačiau bevaliu Lietuvos valstybės priešu.

Šiandieniniai įvykiai Sovietų Sąjungoje turėtų priblokšti tuos senus ir dar gyvus Lietuvos komunistus, kurie dalyvavo Stalino terore ir kūrė melą. Jie yra nemalonūs ir vakarietiškams, bijojusiems apie terorą prabilti arba jį neigusiems (ukrainiečių badas 1931-1933 ir „New York Times“). Šie truputį tiesos atidengia reiškiniai nėra smagūs ir mūsų tarpo žmonėms, A. Sniečkų laikiusiems herojumi ir beprincipiniams gloščiusiems teroristinį komunizmą.

Chicago universitete buvo surengta Domsačio kūrinių paroda. Sėdi galerijų direktorius Robert L. Wetz ir dr. Jonas Račkauskas.

Nuotr. J. Tamalaučio

Kaip išsisukti?

Naujas Estijos komunistų vadas ateina iš sovietinės diplomatos (Sovietų ambasadorius Nikaraguoje ir Venecueloje). Jo pasirodymas gal byloja, kad atolydis dar nėra kelias į tautų laisvę. „The Wall Street Journal“ prieš penkias savaites paskelbė, kad Sovietai okupuotai Estijai davė ekonominę autonomiją, tačiau po šios žinios mažai naujo išgirdome. Gal autonomija Estijai nieko nereikš? Gal ją suteikė, kad estų nacionalizmą apmąšintų? Gal autonomijos įsibėgėjimą stabdo dėl demonstracijų, gal dėl tokios autonomijos reikalavimo Lietuvai ir Latvijai? Ką jį reikštų Lietuvoje? Ar lietuviai galėtų uždaryti atominę jėgainę Ignalinoje? Ar galėtų atsakyti Lietuvai užplanuotų keturių chemijos kompleksų didinančių taršą? Pabaltijo valstybių padėtis yra komplikauta. Jų gyventojai ir pasaulis žino, kad šios trys šalys yra okupuotos. Kaip tada su melu? Kokiais keliais jį ištaisyti? Duoti šioms valstybėms nepriklausomybės? Būtų gaila kurbingų žmonių ir Baltijos jūros uostų. Teisintis Kapsuku, kaip jau bandoma? Būtų naujas melas. Suteikti ūkines autonomijas? Atsirasų didelis nuostolis žemės ūkio produktuose

Maskvoje. O gal prisipažinti esant okupantu? Lai šaukia „Šalin rusus“. Pabaltiečiai akmenimis nepagąsdins, kaip arabai gąsdina žydus, o vakariečiai, okupacijos nepripažindami, nieko nesigriebs. Kai jie draudė Izraeliui kurti sodybas okupuotose srityse, žydai neklausė, amerikiečiai tylėjo.

Pabaltijo komunistų vadai turės daug sunkių uždavinių. Taisytiems baisių klaidų, kurias įvykdė jų pirmtakai, sadizmu vadovavęsi, bus labai painus. Vadai keisis, nes be teroro neras sprendimų. Keisis ir vadukai, linguos administratoriai.

Sovietų Sąjungoje, kartu ir okupuotėje Lietuvoje, atėjo svyravimo laikotarpis. Jei links geron pusėn, svyravimas tęsis ilgokai. Jei Gorbaciovas neišsilaikys, viskas luš iki šaknų su labai skausmingomis pasekmėmis. Štai sovietų istorikas Y. Afanasievas birželio 17 d. pakeikavo, kad būtų išteisinatas L. Trockis, pasmerktas kaip išdavikas, pabėgęs iš Sov. Rusijos ir vėliau Stalino įsakymu nužudytas. (Leonas Trockis, Lev Bronstein, turtingo žydo ūkininko sūnus, sukūrė raudonąją armiją.) Net reikalaujama, kad būtų išleisti Trockio raštai. Tai vėl keista naujiena, ar nežinome, ar ji kyla iš „glasnost“ stiprybės ar iš silpnumo.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

VLADAS RAMOJUS

21

„Kai sausio 3 d. užsukau pas kun. Benediktą Sugintą, pasveikinti 68 m. gimimo progą, jį radau pakilioje nuotaikoje, svečių apsuptą. Kunigas deklamavo Šilerį lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis. Čia prie vėsių stalo jį sveikino mokytojas Antanas Gulbinškas, didelis Vasario 16 gimnazijos rėmėjas, daug aukų surinkęs gimnazijos rūmų skoloms išmokėti, sveikino vilnietis kovotojas ir Balfo nepavargstantis darbuotojas Valerijonas Šimkus ir daugelis kitų.“

„Šalia šio gimtadienio tinka paminėti ir kitą gimtadienį, būtent 1962 m. gruodžio 8 d. Kun. B. Sugintą iki pernai metų gruodžio 8 d., kas mėnesį rinkdamas po vieną dolerį Vasario 16 gimnazijai, Saleziečių gimnazijai Italijoje, Punsko lietuvių gimnazijai ir keturioms vargo mokykloms V. Vokietijoje, surinko 100.000 dol. sumą ir ją net perviršijo. Ta apvali suma tai vieno žmogaus pastanga, kiekvieną mėnesį aplankant 1180 žmonių ir paimant jų įsipareigotą vieno dolerio auką.“

„Atsiverčiu „Dirvos“ 1954 m. gegužės 20 d. nr. ir skaitau atspausdintą straipsnį kun. B. Suginto kunigystės 35 metų sukakties proga. Aname straipsnyje kalba skaičiai. Nuo 1948 iki 1954 m. kun. B. Sugintas iš Vokietijos savo pastangomis atskvietė 450 lietuvių. Vien atskievistų transporto ir įkurdinimo išlaidoms padengti iš žmonių pasiskolinęs išleido 102.000

dol. Vėliau tuos pinigus turėjo skolintojams sugrąžinti. 1954 m. jau rėmęs lietuvių švietimo įstaigas ir turėjęs 400 talkininkų. Šiandien, 8 metams praėjus, kai jau nebereikia rūpintis tremtinių atsikvietimu iš užjūrio, jis švietimo įstaigų tremčių skaičių padidino trigubai. Bėgantis laikas vis sunkesnę našą krauna ant kun. Suginto pečių, tačiau jo dinamizmas, jo jėga nei kiek nemažėja. Jis dėkingas Dievui už jėgas ir sveikatą, kurią naudoja ne savo asmeniškiesiems reikalams (kas be ko, atlaiko Mišias, klauso išpažintų), bet mokykliniam jaunimui jų lietuviškai atiečiai.“

„Daugelis klausia, kas bus su Vasario 16 gimnazija, kai kun. Sugintas pavargs, kai jis nepajėgs kas mėnesį apeiti po visą Chicago plačią išsiklaidžiusių 1180 namų? Minint kun. Suginto 35 metų kunigystės jubiliejų, Chicago lietuvių visuomenė, norėdama taupyti jo jėgas ir palengvinti keliones, sudėjo kelis šimtus dolerių, kad jis nusipirktų automobilį ir tuo būdu lengviau tuos dolerius iš žmonių surinktų. Tačiau kun. Sugintas tuos pinigus išdalino labdaros tikslams, pats ir toliau pasitiekdamas savo kojomis.“

„Siemet Kalėdų proga K. Donelaičio mokyklos mokytojai, artėjant kun. B. Suginto 68 metų amžiaus sukaktiui, iškėlė jam simbolinę auką — 68 dolerius. Kun. Sugintas už tuos pinigus nusipirko laikrodį, kad kas mėnesį galimai tiksliau apeitų 1180 savo būrelio narių...“

„Apie 10 procentų rėmėjų savo įsipareigojimų dėl vieno ar kito priežastį neįvykdo: tada jam pačiam tenka spragas užkaišioti, susirandant naujų narių arba iš paskirų žmonių aukų, kun. Sugintui duodamų, pvz. už Mišių atlaikymą.“

„Šį straipsnį noriu baigti Lietuvos atstovo Washingtono J. Kajecko žodžiais, kuriuos ministeris išrašė savo sveikinimu kun. Benediktui Sugintui: „Jūsų pavyzdys tebūna paskatinimas ir kitiems

pasišvęsti ir aukotis lietuviybės išlaikymo ir puoselėjimo labui...“

Iki savo mirties 1972 m. balandžio 20 d. kun. Benediktas Sugintas Vasario 16 gimnazijai ir lietuvių vargo mokykloms paremti surinko gerokai per šimtą tūkstančių dolerių. Tačiau po mirties šis garbingas, nors ir keistokas, kunigas bei žmogus tarybinėje spaudoje buvo jo šeiminių apšmeižtas. Yra žinoma, kad paskutiniuosius gyvenimo metus Benediktas Sugintas buvo našta ir kančia ji globėjusiems. Bet ar reikėjo jo ir kitų niekinimui pasinaudoti priešų spauda?

Tuo laikotarpiu tekdavo ir dažniau parašyti apie lituanistines mokyklas ir jas lankančią jaunimą. 1962.X.2 „Darbininke“ paskelbiau reportažą „nevystantis pavasario žiedas“, kur rašiau:

„Ta gelė — tai knygos. Tai rausvai šviesi „Tėvynės pašvaistė“, kuri pristato kaip Chicago Aukštesnės lituanistinės mokyklos mokinių metraštis. Turi 208 psl. ir apima tos mokyklos mokinių grožinius kūrinius, straipsnius, apybraižas, recenzijas, piešinius ir fotografijas iš mokyklos gyvenimo.“

„Toks metraštis jau nebe pirmas, bet trečias. Kiekvienais metais metraštis storėja, jo išvirsinė išaizda tobulėja ir po truputį didėja tiražas... Kiek iš tų metraščių bendradarbių paliks plunksnai ištikimi. Parodys ateitis, tačiau reikia tikėtis, kad iš to būrio bendradarbių išaugs ir rašto talentų.“

„Metraščių idėja gimė 1959-60 mokslo metais tėvų komitete, kuriam vadovavo inž. Juozas Garbauskas. Pastangos nenuėjo veltui, nes jas tvirtai rėmė pedagogai Domas Velička, Aleksandras Dundulis ir kiti. Metraščių tėviškai rūpinosi (ir dabar, praėjus 25 metams, tebesirūpina) mokyklos direktorius Juozas Masilionis, neseniai paruošęs ir išleides Panevėžio monografiją.“

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

TAUTINĖS S-GOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Birželio 18 d. So Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose įvyko Tautinės s-gos Bostono skyriaus narių susirinkimas. Jame išklausyti pranešimai iš Floridoje įvykusio sąjungos seimo, priimti keturi nauji nariai, kurių trys yra vidurinėsios kartos atstovai. Išskeltas sumanymas išleisti skyriaus metraštį. Tam reikalui aiškintis sudaryta komisija iš dr. Algirdo Budreckio, Edmundo Cibo, Aleksandro Griauzdės, Aleksandro Lileikio ir Juozo Vaičiūgio. Skyrius yra bene vienintelė lietuvių organizacija Bostone, kurios narių skaičius auga, stojant į ją vidurinėsios kartos atstovams.

PAMALDOS IR PRAŠYMAI

Minint Tragiškųjų birželio įvykių liūdą sukaktį, birželio 19 d. LB-nės Brocktono apylinkės iniciatyva ir pastangomis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Brocktone atnaušautos šv. Mišios už ištremtuosius ir nužudytus lietuvius. Minėjimui atitinkanti pamokslą pasakė klebonas kun. Petras Šakalys. Po Mišių sugiedotas Lietuvos himnas ir giesmė „Marija, Marija“, o vėliau, salėje po bažnyčia, buvo pasirašomi laišukai prezidentui R. Reagan, abiem valstijos senatoriams (Kennedy ir Kerry), o taip pat kongresmeniui Brian Donally, prašant reikalauti, kad Lietuvai padaryta skriauda būtų atitaisyta. Tokių laiškų išsiųsta 115.

„LAISVĖS VARPO“ VAJUS

Jau atsiliepė eilė asmenų į pasiskelbtą „Laisvės Varpo“ vaju, kurio tikslas – sudaryti bent 200 klausytojų, mokančių už kiekvieną programą po 1 dol., taigi, 52 dol. per kalendorinius metus. Į tokių eilės išjungę: kun. Albertas Abraščinskas iš Brocktono, adv. dr. Marija Šveikauskienė iš Bostono, Gintaras ir Valentina Čepai iš Quincy, Virgilijus ir Regina Martinonai iš Gloucester, Stasys Eiva iš Brocktono. Įskaitant anksčiau gautus tos rūšies įnašus, dabar „Laisvės Varpas“ turi 24 klausytojus, kurie savanoriškai įmoko šiais metais po 1 dol. už kiekvieną programą. Tai dar nesudaro vieno aštuntadalio reikalingo skaitčiaus, kad „Laisvės Varpo“ sėkminga veikla būtų užtikrinta. Visi klausytojai raginami pasekti pavyzdį klausytojų pedomis ir galimai greičiau atsiliepti į vykdomą vaju. Atskirų laiškų rašymas šiuo reikalu būtų papildomas apsunkinimas darbu ir išlaidų padidėjimas. Laiku išsijungiantieji į vaju, taps „Laisvės Varpo“ reikšmingo darbo talkininkais. Minimas klausytojų įnašas sudaro lyg prenumeratą, mokamą laikraščiams.

NAUJA VALDYBA PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

LB-nės Brocktono apylinkės metiniame susirinkime sudaryta valdyba taip pasiskirstė pareigomis: Stasys Eiva – pirmininkas, Povilas Stabinis – pirminis vicepirmininkas, Vaclovas Senūta – antrasis vicepirmininkas ir atstovas į Brocktono Lietuvių Tarybą, Liūda Šukienė – sekretorė, Antanas Šeduikis – išdinininkas ir lietuviškos spaudos platintojas.

DR. SAULIUS CIBAS

Dr. Saulius E. Cibas šiuo metu dirba patologijos departamente Brigham & Women's ligoninėje Bostone ir dėsto Harvardo universiteto medicinos fakultete. Nuo liepos 1 d. jis paskirtas cytologijos skyriaus direktoriumi patologijos departamente.

Apie savo tyrimus dr. Saulius E. Cibas yra padaręs pranešimus medikų suvažiavimuose Atlantoje, New Orleans, Washington, San Francisco, New York'e ir kitur.

Kaip žinoma, dr. Saulius Cibas yra ir puikus pianistas. Jis dažnai akompanuoja dainininkams lietuvių rengiamuose koncertuose.

ATSTOVAI SEIME IR KITUOSE RENGINIUOSE

Į septyntąjį PLB-nės seimą Toronte, Kanadoje, buvo nuvykę Česlovas Mickūnas ir Alfonsas Petrutis, abu Cape Codo LB-nės Bostono apygardos rinkti atstovai. Jie dalyvavo ir ketvirtajame Kultūros kongrese bei aštuntojo Tautinių šokių šventėje. Šalia jų daug kitų Bostono ir apylinkės lietuvių buvo nuvykę į tuos didžiulius renginius. Svarbiausi iš jų – tai Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris, prieš 50 metų įsteigtas Onos Ivaškienės, o dabar vadovaujamas Gedimino Ivaškos, ir „Sūkurio“ veteranų grupė. Abu šie vienetai dalyvavo Tautinių šokių šventės programos atlikime. Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris – seniausia lietuvių tautinių šokių grupė Amerikoje. Ji nepraleido nė vienos Tautinių šokių šventės.

VYT. SKUODŽIO PASISAKYMAS

Tragiškųjų birželio įvykių minėjime Bostone birželio 12 d. pagrindiniu kalbėtoju buvo Vytautas Skuodis, buv. politinis kalnys, 7-nerius metus išlaikytas įvairiose Sovietų Sąjungos koncentracijos stovyklose. Apie savo išspūdžius iš Bostono jis taip rašo „Laisvės Varpo“ vedėjui Petriui Viščiūniui: „Jūsų laidų didelis privalumas, kad dalį programų skiriate lietuviškai nekalbantiems. Tai labai svarbu, siekiant atkreipti kitataučių dėmesį į Lietuvos ir lietuvių bėdas. Literatūrinis-muzikinis montažas, skirtas paminėti 1941 m. birželio ištremimams į

Danutė (Račiūnaitė) ir Algis Norvilai

JAUNŲ AKADEMIKŲ LIETUVIŠKA ŠEIMA

JUOZAS ŠLAJUS

Pavasariškas grožis buvo dar tik pakeliui į Chicago, kai balandžio 9 d. sulėtę šeštadienio popietę Brighton Parke prie bažnyčios iš tolimų Amerikos gyvenviečių ir vietinių lietuvių giminės ir artimieji rinkosi į Nekalto Prasidėjimo bažnyčią būti liudininkais ir palydėti į laimingą šeimyninį gyvenimą jaunuosius Daną Račiūnaitę ir Algį Norvilą, pasižadėjusius pagarboje ir meilėje gyventi kartu. Spalvingais vitražais ir gelėmis išpuošta bažnyčioje Onos ir

Sibiro, paruoštas kurybingai. Jis man padarė gerą įspūdį. Jūs kalba – dalykiška, rūpestingai paruošta ir gerai perduota, turint gerą Lietuvos istorijos ir jos dabarties pažinimo pagrindą. Mano trumpa viešnagė Bostone ir susitikimas su vietos lietuviams man paliko labai malonų įspūdį. Labai džiaugiuosi, galėjęs Jūsų krašte apsilsaktyti. Su geriausiais linkėjimais jums ir gražiai skambantiems „Laisvės Varpui“.

Kaip žinoma, Vytautą Skuodį į Bostoną buvo pakvietusi LB-nės Bostono apylinkė, kurios pirmininku yra Brutenis Veitas.

RENGINIAI

„Laisvės Varpo“ rudens koncertas įvyks rugsėjo 25 d. 3 val. po pietų, So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje.

Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone metinis banketas Lantana restorane, Randolphe, rengiamas 1989 m. balandžio 23 d.

Valentino Račiūnų ir Juzės bei Kosto Norvilų giminės ir artimiesiems, religinei muzikai lydint, pasipuošusios pamergės ritmiškais žingsniais jaunąją Danutę Račiūnaitę lydėję prie altoriaus. Jaunųjų palydą sudarė: pirmoji pamergė – Danutė Rukšytė, pirmasis pabrolis – Juozas Juška, kitos poros – Danutė Norvilaitė ir David Benelmans, Ramutis ir Candy Račiūnai, Lilė Liaukutė ir Vytautas Norvilas. Tėvelis Valentinas Račiūnas prie altoriaus atlydėjo dukrą Danutę, kurią čia pasiūkio laukiantis jaunasis Algis Norvila. Abu jaunieji yra gerų lietuvių tėvų lietuviškai išauginta ir išmokslinkta pora.

Jaunuosius Daną Račiūnaitę ir Algį Norvilą, pasižadėjusius gražiai ir meilėje gyventi, atnaušaudamas šv. Mišias sujungė ir bendram gyvenimui palaimino kun. Jonas Kuzinskas, nesenai iš šios parapijos perkeltas klebonas ir gretimą lietuvišką parapiją Marquette Parke. Klebonas kun. Kuzinskas pasakė gražų lietuvišką pamokslą. Jis palinkėjo Dievo palaimos, laimės jų gyvenimui ir nepamiršti savo kilmės šaknų.

Jungtinių ir Mišių eigoje vargonais grojo specialiai pakviesta Nijolė Kupstaitė. Bažnyčioje giedojo Danutė Rukšytė ir Lidiya Rasutienė. Maldas lietuviškai skaitė Rasa Ardytė-Juškienė. Tradiciniu vestuviniu vargonų maršu palydinti, Dana ir Algis Norvilai pradėjo pirmus žingsnius į bendro gyvenimo kelią.

Vestuvių puota vyko Lietuvių

Tautinių namų salėje. Atvykus jaunavedžiams, orkestrui trankiai grojant, juos pasitiko mamos: Ona Račiūnienė ir Juzė Norvilienė, asistuojant Valentiniui Račiūnui ir Kostui Norvilai. Vestuvių puota pradėjo ir jai vadovavo iš tolimos Arizonos atvykęs Kostas Žygas. Maldą sukalbėjo kun. Jonas Kuzinskas. Lietuviškas dainas, atitinkančias mūsų tradicijas, dainavo Danutė Rukšytė ir Lidiya Rasutienė, akompanuojant Nijolei Kupstaitėi. Vėliau, šokių orkestrui palydint, dainavo V. Rusteikis.

Išpuoštoje ir pripildytoje salėje prie stalų susėdę giminės bei artimieji žmonės. Iš toliau atvykusių buvo jaunojo tėvai Norvilai iš Brooklyn, N.Y., Liucija ir Vytautas Valiai iš Los Angeles, Elena ir Justinas Liaukai iš St. Petersburg, Helena ir Antanas Liaukai iš Hamiltono, Kanados, Zosė ir Stasys Vaškiai iš St. Petersburg Beach. Be to, Danos ir Algio Norvilų artimi draugai Gintė Damušytė, Indrė Biskytė, Jonas Vainius iš New Yorko, Alė ir Vytautas Maciūnai iš Philadelphia, Rimas Ignaitis iš Bostono ir kiti.

Jaunavedžius sveikino Valentinas Račiūnas ir paprašė visus pakelti šampano tostus ir palinkėti jauniems gražaus gyvenimo. Visi spontaniškai pakilo su šampano taurėmis ir sugiedoję „Ilgiausių metų“. Su pakilia nuotaika tęsėsi vaišės, šokiai, pasikalbėjimai ligi vėlyvos nakties. O mažiau kaip prieš šimtmetį vestuvines puotas Lietuvioje tęsdavosi tris dienas ir ilgiau.

Danutė Račiūnaitė lietuviškoje kolonijoje Brighton Parke baigė lituanistinę pradžios mokyklą. Chicago aukšt. lituanistinę mokyklą ir Pedagoginį lituanistikos institutą. Baigusi aukšt. mokyklą, įstojo į Illinois universitetą, studijavo istoriją ir baigė bakalaurą laipsniu. Tęsdama studijas Illinois u-t-e Urbanoje, čia baigė žurnalistiką magistro laipsniu. Tuo pačiu laiku ji lankė Lituanistikos katedrą. Studijavo lietuvių literatūrą, ruošdamasi daktarato laipsniui. Doktorantė Dana Lituanistikos katedroje gerai išlaikė egzaminus ir dabar rašo disertaciją gauti daktarės laipsnį.

Danutė Račiūnaitė atliekamu nuo studijų laiku yra žinoma ir lietuviškoje veikloje. Talkindavo „Pasaulio Lietuvio“ redaktoriui. Redagavo „Akademinių prosvaisių“ skyrių „Draugo“ dienraštyje. 1985-88 m. buvo Lietuvių Bendruomenės Vid. Vakarų apygardos valdyboje. Priklauso Lietuvių jaunimo s-gai ir Baltijos jaunimo s-gai, yra skautė akademikė. Ištekejusi už Algio Norvilo persikėlė jo gyvenvietėn Brooklyne kur žada gyventi ir dirbti.

Jaunasis Algis Norvila yra baigęs universitetą ir yra profesionalus fotografas.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Open hse. Sunday, 7.10.88, 1 - 4 p.m. by owner, 3737 W. 75th Pl. No decorating needed in this updated 3 bdrm., 1 1/2 bath "raised ranch". Outsd. finished basement; 12 ft bar complete with glass cabinets and wine racks, side drive 2 1/2 car garage; full fenced yd; excellent home won't last. 80's. Tel. 585-5713.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS [VEDIMAI — PATAISYMAI]

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žiemių. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR SĄLDYTVUUS Kreiptis į: Hermis Decks
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

LITHUANIA, THE EUROPEAN ADAM

Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mickūno. Antroji laida 1983 m. Išeido Kęstutis Butkus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50. Illinois gyventojai moka \$4.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ, mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽININGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užtekt pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

HELP WANTED

Ieškoma moteris gyventi kartu su vyresnio amžiaus moterim Michigano valstijoje, prie ežero. Šiek tiek namų ruošos ir virimo. 125.00 dol. į sav. Skambinti tarp 10 ryto ir 4 v. p.p. tel.: 562-5583.

MECHANICS

TRUCK-TRAILER
Flexible hours. Cicero, IL location. Excellent pay and benefits for the right people. Must speak English.
Call Bob
863-0022

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
taučius supažindinanti
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuve atspausdino devintąją laiđą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KUR BĖGA ŠEŠUPĖ, romanas. J. Vizbaras. 245 psl. 1986	\$10.00
ALGIMANTAS, I ir II dalis. Istorinė apysaka. Vincas Pietaris. 542 psl. 1978	\$9.00
LIET. KAT. MOKSLO AKAD. 1982 METŲ SUVAŽIAVIMO DARBAI. A. Liutima, S.J. 402 psl. 1987	\$35.00
DAGYS SCULPTURES. Iši. Devenijų kult. fondas. 166 psl. 1985	\$30.00
KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJA. Br. Kvikiys. 608 psl. 1987	\$23.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE, II laida. Kęst. K. Girmius. 422 psl. 1987	\$10.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Sudarė J. Andrius. 1980	\$6.00
RUDENYS IR PAVASARIAI, romanas. I tom. 350 psl., II tom. 346 psl., III tom. 389 psl. Alb. Baranaukas. Visi 3 tomai	\$10.00
SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA. Jonas Švoba. 422 psl. 1985	\$10.00
AUKSINIO SAULĖLYDŽIO GUNDYMAI, romanas. R. Spalis. 384 psl. 1980	\$10.00
LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS 1918-1940. Bronius Povilaitis. 367 psl. 1987	\$18.00
AUSRA PALIŪNUOSE, romanas iš AUSROS laiškų. Vyt. Alantas. 312 psl. 1986	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Juozas Brazaitis

RAŠTAI VI

Tai paskutinis šio kultūrininko ir valstybininko raštų tomas, kuriame perspausdinta knyga „Vienų vieni“ ir pridėta 12 kitų straipsnių, liečiančių pokarinių metų mūsų laisvės kovas ir pasaulio abejingumą mūsų šauksmui. Redagavo Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Knyga turi 578 puslapius teksto ir iliustracijų, kietais viršelais.

Kaina su persiuntimu 17.90 dol. Illinois gyventojai moka 19.20 dol.

Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd Str.
Chicago, Ill. 60629

Petrui Gražuliui šiuo metu gresia mirtis! Jis buvo neteisėtai pasodintas antrą sykį į izoliacijos kambarį kalėjime ir dėl to jis žada vėl tęsti bado streiką, iki kol jį sugrąžins į paprastą kambarį.

(Petras buvo šaukiamas atlikti antrą karo prievolę kaip bausmę už jo dalyvavimą demonstracijose. Dėl to, kad jis atsisakė į kariuomenę grįžti, jį nuteisė kalėti ir jis paskelbė pirmą bado streiką 10 dienų pradedant vasario 16-tą.)

Kaip mes galime padėti? Pradedant antradienį, liepos 6 d., skambinkime savo senatoriams reikalaudami, kad jie paskambintų mūsų valstybės departamentui ir sovietų ambasada šiuo reikalu.

Senatoriui Simon:
tel.: (202) 224-2152.
Kai atsilieps, sakykite:

Hello, I am a constituent calling from Illinois, may I please speak to Kim Tilly? If she is not in I would like to speak to another of the senator's aides.

I would like to express my concern about the Lithuanian political prisoner Petras Gražulis. He is on a hunger strike to protest his placement in solitary confinement and he is near death.

KELIOS PASTABOS DĖL J. GAILOS PASTABŲ

JONAS DAUGĖLA

Juozas Gaila „Draugo“ nr. 101 negailestingai kaltina mane, kad mano straipsnis „Drauge“ yra nukreiptas prieš L. Bendruomenę ir aš neužkabinu kitų veiksmų. Norėčiau išsakyti pabrėžti, kad aš niekada nesu parašęs nė vieno straipsnio nei prieš Bendruomenę, nei prieš bet kurią kitą lietuvių organizaciją. L.B. nemanau, kad aš neįsakyčiau, kad aš niekada nesu parašęs nė vieno straipsnio nei prieš Bendruomenę, nei prieš bet kurią kitą lietuvių organizaciją. L.B. nemanau, kad aš neįsakyčiau, kad aš niekada nesu parašęs nė vieno straipsnio nei prieš Bendruomenę, nei prieš bet kurią kitą lietuvių organizaciją.

Tačiau visa ši praeitis netrukdo man ir ateityje netrukdy kritiškai įvertinti kai kurių šios organizacijos veikėjų veiklą ir užmojus. L.B. niekada negali tapti kelių asmenų ar kurios nors grupės nuosavybe. Ji turi būti atvira visiems geros valios lietuviams. Tad ir jos veiklą bei sumanymus sekti yra ne tik kiekvieno lietuviuo teisė, bet ir pareiga.

Tad ir savo straipsnyje ne vienu žodžiu nepasiskaitau prieš bendruomenę ar bet kurį kitą veiksnį. Tik keliau klausimą dėl surinktų lėšų naudojimo tikslingumo. Ir J. Gailos pastabos ir nuomonės mano abejones man dar daugiau sustiprina.

Pats Gaila jau išvardina net keturis lietuvių politinius centrus Washington. Jie visi yra sudaryti ir veikia vienas ir tam pačiam tikslui: ginti mūsų tautos valstybines idėjas, ruošti ir galimai plačiau paskleisti tikslią informaciją apie Lietuvą ir tautos išsilaisvinimo pastangas. Tačiau be Gailos išvardintų organizacijų Washington dar veikia ir Lietuvos pasiuntinybė bei kelios jungtinės Pabaltiečių įstaigos. Tad nenuostabu, kad daugeliui kyla klausimas, ar nėra reikalinga bendruomenei šalia tų visų įstaigų steigti dar ir savąjį

I urge Senator Simon to place a call to both Secretary of State George Schultz and Soviet Ambassador Dobenin to intervene on Gražulis' behalf.

Thank you very much for your time.

Jeigu jie klaus klausimų, kurių negalite atsakyti, paduokite Viktoro Nako telefoną Lietuvių informacijos centre, (202) 347-3177.

Senatoriui Dixon:
tel.: (202) 224-2854.

Kai atsilieps, sakykite:

Hello, I am a constituent calling from Illinois, may I please speak to Brian Hanson? If he is not in, I would like to speak to another of the Senator's Aides.

I would like to express my concern about the Lithuanian political prisoner Petras Gražulis, he is on a hunger strike to protest his placement in solitary confinement and he is near death.

I urge the Senator to place a call to both Secretary of State George Schultz and Soviet Ambassador Dobenin to intervene on Gražulis' behalf.

Thank you very much for your time.

Denver, Colo.

REMIGIJŲ DAMUŠI PRISIMENANT

Jau suėjo metai, kai atsiskyrė nuo mūsų, mūsų mylimas ir gerbiamas Remigijus Damušis. Remigijus buvo laimingas, ramus ir visada besišypsantis. Denverio lietuviai buvo baisiai sujaudinti ir sunkiai pritręnti žinios, kad netikėtai birželio 29 dieną 1987 metais Remigijus mirė.

Remigijus gimė 1952 metais gegužės 10 dieną Clevelande. Jis visą laiką mokėsi Clevelande, pradedant pradžios mokykla, gimnazija ir Clevelando State universitetu. Jis tame universitete 1975 metais įsigijo

Lietuviai Floridoje Miami, Fla.

ISŠEŽIMŲ MINĖJIMAS

Per jėgą išvežtų, ištremtų iš savo tėvynės ir paskirtų didžiausioms kančioms mūsų artimųjų mes niekada neužmiršime, nes mes esame gyvi liudininkai žiauriausių komunistų darbų.

Birželio 12 d. St. Francis bažnyčioje meldėmės už visus žuvusius, žiauriausiai nukentėjusius. Mišias atnašavo ir priėmė, turinę pamokslą pasakė kun. dr. V. Andriūška. Bangos choras pagiedojo Tremtinio maldą, Anapus žvaigždžių ir Tau garbė ir šlovė. Vargonavo muz. Algis Šimkus.

Minėjimas įvyko klubo salėje. Pirm. Elena Jonušienė pasveikino atsilankiusius ir pakvietė kun. dr. Vincą Andriūšką sukalbėti dienai skirtą invokaciją. Gunda Kodatienė skaitė paskaitą apie 1941 m. ir 1948 m. tremimus. Jų didelę naudą okupantui ir baidą skriaudą mūsų tautai, apie Romo Kalantos gyvybės auką ir apie ryžtingų, pasišventusių laisvės kovotojų aukas.

Drauge buvo paminėta ir Tėvo diena. Ona Vaickėnienė paskaitė rašytojų K. Bradūno, B. Pūkelevičiūtės ir Ig. Šeiniiaus ištraukas apie svarbias tėvo pareigas šeimoje. Po to visi vaišinosi Alekso Zigmanto pagamintais skaniais pietumis, Marijos Miščikienės keptais pyragais ir Marcelės Gerulienės tėvams skirtu gairinčiu alumi.

SUŽIEDUOTUVĖS

Mėta Kairaitytė-Legienė iš Lansingo, atvykusi žiemavoti, paviliojo Aušros šaulių kuopos pirm. Mykolą Vitkų.

Birželio 18 d. dalyvaujant artimiesiems įvyko jų sužieduotuvės M. Vitkaus bute. Pasivaišinta, pareikšti geriausi linkėjimai, sudainuota Ilgiausių metų. Lieka laukti vestuvių, kas pas mus reta proga.

KLUBO ATOSTOGOS

Ne tik mes visi norime pailsėti, pavažinėti, bet ir klubas nutarė paatostogauti. Birželio 12 d. buvo paskutinis suėjimas klube. Dabar visi susitiksime rugsėjo 11 d., švenčiant Tautos šventę St. Francis bažnyčioje ir klube.

Gunda K.

tai atliko. Jis rašo, kad savo laikui kai kurios jo straipsnių citatos buvo naudojamos lietuvių komunistų rašiniuose. Netektų jau taip labai nustepti, kad ir dabar jo „panegyrikas“ VLIKui, ALTui ir Tautos Fondui pakartotų „Gimtas kraštas“ ar kuri nors kita panašus pobūdžio rašiniava.

A.A. Remigijus Damušis

„Bachelor of Science“ laipsnį, o vėliau padarė masterį iš chemijos inžinerijos ir gavo „Master of Science“ laipsnį.

Clevelande lankė lituanistinę mokyklą, priklausė skautams ir ateitininkams. 1986 metais su jaunimo grupe buvo nuvykęs į Lietuvą, kur teko jam matyti tėvų gimimo vietas ir susipažinti su giminėmis. Remigijus labai mėgo sportą, gamtą, stovyklavimą. Jis žaidė tenisą, slidinėjimą ir dalyvaudavo 10 km bėgime, bėgimą visą atlikdavo.

Remigijus paskutiniiais metais gyveno Denveryje, Colorado. Jis dirbo Teneco kompanijoje kaip „sales representative“. Jis buvo labai veiklus lietuvių visuomenėje, priklausė lietuvių bendruomenei ir tauti-

nių šokių grupei „Rūta“. Jis su „Rūta“ dalyvavo 1980 metais Tautinių šokių šventėje Chicagoje.

Remigijus paskutines dienas praleido sunkiai dirbdamas, besiruošiant Lietuvos 600 metų krikščionybės jubiliejui, kurį Denverio lietuviai atšventė birželio 28 dieną. Minėjime Remigijus smarkiai dirbo, energingai pašoko tautinius šokius su „Rūtos“ grupe, dainavo chore, buvo laimingas, patenkintas. Remigijus dirbo iki pat uždarymo, mielai atsiveikino su draugais ir tą patį naktį mirė. Remigijus buvo visų mėgiamas – jo nuosirdumas paliko gilų įspūdį visiems, kurie jį pažinojo. Ilgėkis ramybėje, brangus Remigijau.

A.†A.

PRANCIŠKA AČIENĖ

Gyveno Burbank, IL, anksčiau Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1988 m. liepos 4 d., 10:12 val. ryto, sulaukusi 92 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šiauliuose; ilgai gyveno Joniškėje. Pasiliko dideliame nuliūdime dukrė Rita Slapšienė, žentas Edvardas, a. dukters Reginos vyras Antanas Lingis; anukė Jūratė Vallee su vyru Jonu, proanukė Jūlytė; anūkas Marius Slapšys su žmona Vida ir proanukė Andreja; anūkas Antanas Lingis su žmona Carol; anukės Aldona Slapšytė, Loreta Vičienė su vyru Linu ir proanukė Viktoru; krikšto dukrė Irena Abraitienė su šeima ir kiti giminės JAV-bėse ir Lietuvoje.

Velionė buvo našlė a.a. Vinco Ačo. Priklausė Lietuvos dukterų dr.-jai, Nekalto Prasidėjimo Marijos Seserų rėmėjoms, Šv. Kazimiero Seserų rėmėjoms. Kūnas pašarvotas liepos 6, trečiadienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks liepos 7 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukrė, anūakai ir proanūakai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mylimai motinai ir sesutei

A.†A.

LAIMUTEI GRAUŽINIENEI

mirus, jos dukterims LAIMUTEI, REGINAI ir MILDAI, sesutei GRAŽUTEI SIRUTENEI ir visiems giminėms šiose didelio skausmo valandose reiškiamo giliausią užuojautą.

Lietuvių Bendruomenės
Santa Monica—W. Los Angeles apylinkė

Mylimai Dukrai

A.†A.

IRENAI RIESEN-KRASAUSKAITEI

staiga mirus, tėvus STASĘ ir ZENONĄ KRASAUSKUS, vyrą, dukrą ir kitus artimuosius nuosirdžiai užjaučia

Anglijos lietuvių klubas Chicagoje

A.†A.

BRONIUS J. MAJAUSKAS

Gyveno Westmont, IL.

Staiga, savo namuose mirė 1988 m. liepos 4 d., sulaukęs 56 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškyje. Amerikoje išgyveno 38 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Virginija, dukrė Irena, sūnus Paulius ir motina Ursulė (Seattle, Wash.); dvi seserys: Jane Acosta (Philadelphia, PA), Ona Gordon (Seattle, Wash.) ir kiti giminės JAV-bėse, Kanadoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, liepos 7 d. nuo 6 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 8 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 v. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Tautines lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę motina, žmona, dukrė, sūnus ir seserys.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad po sunkios ir ilgos ligos š.m. birželio 29 d., sulaukęs 82 m. mirė

A.†A.

agr. TOMAS DAMBRAUSKAS

Velionis gyveno Hot Springs, Ark. Palaikomas Crestview kapinėse, Hot Springs.

Dideliame nuliūdime liko sūnus Vincas, marti Milda, keturi anūakai: Petras, Danutė su vyru, Sofia ir Povilas; du broliai su šeimomis: Marijonas — Arizonoje ir Bronius — Australijoje bei kiti giminės.

Nuliūdę sūnus Vincas su šeima.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲ LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

APLINK MUS

x Ses. Marilyn Kuzmickus, baigiantis kapitulai, liepos 2 d. išrinkta Šv. Kazimiero seserų vienuolijos generaline vyresniąja. Iki šiol ji buvo gen. vyresniosios ses. M. Joanillos asistentė. Jos asistentė ir pirmąją tarėją išrinkta ses. Mary De Sales Sokol, II tarėja — ses. Margaret Petkavage, III tarėja — ses. Margaret Zelot, IV tarėja — ses. Theresia Mikstas, gen. ekonomė — ses. M. Immaculata Wendt. Kardinolas J. Bernardin, Chicagos arkivyskupas, atlaikė šv. Mišias ir buvo liudininkas rinkimuose. Taip pat kartu su seselėmis pietavo. Nauja taryba paskirs namų vyresniąsias ir mokyklų vadoves.

x Kun. Jonas Kuzinskas, Šv. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas, sudarė iš parapičių finansų komitetą, į kurį įeina Juozas Polikaitis, Raymond Masiliūnas, Dana Bazaitienė, Trudy Maskin, Michael Banky ir Juozas Paškus. Greitai jie praneš pilną finansinę parapijos būklę.

x Marija Remienė, Jadzė ir Kostas Dočkaitis atsiuntė „Draugo“ redakcijai sveikinimus iš Toronto ir Hamiltono, kur jie buvo visuose trijuose didžiuliuose renginiuose — Kultūros kongrese, PLB seime ir Tautinių šokių šventėje. Šią savaitę jie jau grįš į Chicago.

x Beverly Shores, Ind., Šv. Onos bažnyčioje liepos 17 d., sekmadienį, 12 val. Balfio dienos progą šv. Mišias už mirusius, kenčiančius, persekiojamus būkutojų Lietuvioje atnašaus kun. Mykolas Kirkilas.

x Balfio direktorių metinis suvažiavimas bus spalio 22 d. Daytona Beach, Florida. Prieš kelerius metus šioje lietuvių kolonijoje Balfio veiklą pradėjo žinomi visuomenininkai baltininkai Jonas Daugėla, Jurgis Janušaitis, dr. Vytautas Majauskas ir kt.

x Arvydas J. Klorė, Pasadena, Cal., pratęsė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams su 20 dol. auka. Dr. A. Klorė skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Olga ir Kazys Nastoniai, Iron, Mich., Agnes Giedraitis, Tucson, Arz., pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytėnė Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Pavergtųjų tautų savaitė bus liepos 10-16 dienomis. Liepos 16 d., šeštadienį, 12 val. Chicagos miesto centre bus demonstracijos, kuriose dalyvaus pavergtųjų tautų atstovai. Lietuviai dalyvaus su vėliavomis ir plakatais.

x Juditos Norkaitės ir Algio Kazlauskio užsakai prieš santuoką eina Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

x Beverly Shores Balfio skyrius liepos 17 d., sekmadienį, 1 val. rengia metinę gegužinę Elenos ir Kazimiero Pocių sodyboje.

x Aloyzas Eiva iš Chicagos, Ill., dažnai mus remia aukomis. Pratešdamas prenumeratą, vėl atsiuntė 25 dol. dienraščio palaikymui. A. Eivai, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuoširdų aciu.

x Valentinas Varnas, Los Angeles, Cal., atsiuntė 20 dol. „Draugo“ paramai ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. V. Varną įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Kazys Paškonis, Eastlake, Ohio, lietuviško žodžio rėmėjas, atsiuntė 20 dol. savos spaudos palaikymui ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. K. Paškonį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Z. Slivinskas, Hot Springs, Ark., pratęsė prenumeratą ir pridėjo 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus aciu.

x Vytautas Aušrotas, Weston, Ont., Kanada, Anapilio knygyno vedėjas, mūsų bendradarbis, už parduotas „Draugo“ knygas atsiuntė 500 dol.

x A. Mackevičius, Dievo Motinos parapijos knygyno vedėjas, Cleveland, Ohio., už parduotas „Draugo“ knygas atsiuntė 169.01 dol.

x Juozas Prišas, Toronto, Kanada, mums rašo: „...pradedant 1988 metų liepos 1 d. metams laiko, prašau siuntinėti „Draugą“ mano vardu. Apolinaras Čepaitis mirė šių metų kovo mėn. 1 d. Mudu su a.a. Čepaičiu susidėjė prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.“

x „Spauda“ knygynas Waterbury, Conn., už parduotas knygas, gautas iš „Draugo“, atsiuntė 71.53 dol.

x Jadvyga Varnas, Brookfield, Ill., pratęsė prenumeratą, pridėjo auką su priedais, kad „Draugą“ gautu nereguliariai, bet be jo būtų didelė tuštuma. Palinkėjo ištvermės dirbant toki svarbų lietuvišką darbą. Aciu už viską.

x Brazilijos „Nemunas“ ir Argentinos „Inkaras“ atliks tautinių šokių ir dainų pyne liepos 10 d., sekmadienį, Jau-nimo centre 3:00 val. p.p. Bilietai gaunami Vaznelių prekybos ir prie įėjimo. Koncertą ruošia Akademiniš Skautų sąjūdis talkinant Jaunimo sąjungai. Paremkime jaunimą ir visi gau-siai dalyvausime. (sk)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169. (sk)

x Vytautas Čizauskas, Detroit, Mich., mūsų artimas bendradarbis, lietuviškos knygos mylėtojas, atsiuntė 118.03 dol. už „Draugo“ parduotas knygas.

x N. Alvikas, Australia, mūsų artima bendradarbi, už parduotas „Draugo“ knygas atsiuntė 363.52 dol. ir dar daugiau už sisakė.

x Marius Sajus, Warren, Mich., apsimokėdamas už Lietuviškos knygos klubo išleistas knygas, pridėjo 4.50 dol. auką. Ona Kavaliūnienė, Cleveland, Ohio, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 7 dol. auką. Labai aciu.

x Jonas Kalainis, St. Catharines, Ont. Kanada, parėmė savo dienraštį 20 dol. auka ir pratęsė prenumeratą 1988 metams. J. Kalainį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuoširdų aciu.

x Jonas Sakys, Des Plaines, Ill., atsiuntė 20 dol., kad „Draugo“ gyvuotų ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. J. Sakį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Jonas Miežinskas, Hot Springs, Ark., pratęsdamas prenumeratą atsiuntė ir 20 dol. auką. J. Miežinską įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Kun. Anthony Naujokas, Salesian Center, Columbus, Ohio, Vladas Kartanas, Seminole, Fla., Joseph Glebus, Cleveland, Ohio, Stasys Pabrinkis, Cleveland, Ohio, Jonas Savickas, Burbank, Cal., Antanas Rubonis, N. Haledon, N.J., Jonas Bujauskas, Detroit, Mich., Danutė Mikoliūnas, Cleveland, Ohio, Alfonsas Patamsis, Stony Creek, Kanada, pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. aukų. Nuoširdus aciu.

x Dr. Eug. Šilgalis, Euclid, Ohio, Felicia Urbelis, Melrose Park, Ill., Jonas Stankus, Evergreen Park, Ill., Jonas Prunskis, Oak Lawn, Ill., Jonas Meškauskas, Merion, Pa., Jonas Šarka, Omaha, Nebraska, Kazys Bungarda, Hamilton, Ont., Kanada, pratęsdami „Draugo“ prenumeratą atsiuntė po 10 dol. auką. Nuoširdus aciu.

x Vilius A. Juška, Winter Haven, Fla., Vyt. M. Sirutis, Los Angeles, Cal., Alfonsas Kepe-nis, Pompton Lakes, N.J., M. Vieraitis, Ellicott City, Md., Jadvyga Prokurat, Poulso, Wa., Vytautas E. Orentas, Chicago, Ill., Apoloniya Pacys, East Chicago, Ind., Antanina Šaltius, Manchester, Conn., Viktorija Lange, Lakewood, Ohio, Petras Čerkas, Bensenville, Ill., Kazys Gricius, Santa Monica, Cal., Jadvyga Papartis, Chicago, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių arba kaip auką dien-raščio paramai. Nuoširdus aciu.

x Marija Noreikienė praneša savo klientams, kad persikėlus į PATRIA patalpą pas F & T Šlutas, 2646 W. 71st St. priiminės siuntinius nuo liepos 11 d. sena tvarka, pirmadienį ir trečiadienį nuo 10-4 v. p.p. Informacijai skambinti vakarais 857-7281. (sk)

x Kelionė per Didžiąją Britaniją! Organizuojama lietuvių grupė į Didžiąją Britaniją — 3 kraštai. Iš Čikagos išvyks-tame rugsėjo mėn. 20 d., grįž-tame spalio mėn. 3 d. Keliaudidžiosios Britanijos miestus ir kaimus. Registracija ir informacija pas Vidą Jonušienę, Amber Travel Service, 11745 South-west Highway, Palos Heights, Illinois 60463. Tel. 312-448-7420. (sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

ATOSTOGOS

Baigęs mokslo metai...
Manote, kad pykstat? Laišką rašėm tetai: — Paviešėt atvykstat.

Daug dienų saulėtų
Vasara mums žada.
Kas be jos galėtų
Ruošt gėlių parada?

Puikios miško vaisės.
Ačiū jam — uogauju.
Klasėj uogas pašėš,
Va, šiandien ragauju.

Knygos ant lentynų.
Jos visai nerūpi...
— Na, draugai, lenktynių!
Tik už mylios upė.

LIETUVA, KURIĄ AŠ APLANKIAU

(Tęsinys)

Kitą rytą vėl anksti išva-
žiuoju. Ši kartą į Alytų.
Susitikę visą giminę Alytuje,
važiuoju į mano labai laukta
vietą — Žuvinto ežerą. Namuose
buvau skaitęs Nedzinskio „Žu-
vinto ežeras“. Maždaug žino-
jau, kokie gyviai ten gyvena.
Tadėl su nekantrumu laukiau
to momento, kada ten važiuosi-
me. Iš visų dalykų, kuriuos aš
Lietuvoje mačiau, ten man
labiausiai patiko. Susipažinau
berniuką Darių Nedzinską,
Žuvinto ežero vedėjo sūnų. Jis
mūsų pravedė pro jų kimštų
gyvulių muziejų. Nustebau
pamatęs baltą šermėnėlį. Ame-
rikijoje esu matęs tik rusvus su
juodomis kojytėmis. Po to, mes
matėme filmą apie Žuvinto
ežero praeitį. Tada mes įlipome
į valtį ir išplaukėme ieškoti
žąsies lizdo, nes šiuo metu visų
paukščių kiaušiniai buvo padėti
perėjimui. Mes tos žąsies
ieškojom ir ją gaudėm nemažiau
dviejų valandų laiko. Kai jau
norėjome pasiduoti, aš
išsiėmiau savo tėtės žiūronus ir
pamačiau žąsį tupinčią savo
lizde. Greitai ten nuplaukėm
laiveliu pažiūrėti. Ne iš vieno
padėtų kiaušinių nebuvo išsipe-
rėjės žąsiukas. Darius pasiūlė
nuplaukti pas rudgalvius kirus.
Man jie labai patiko. Ypatingai
patiko tie mažaiukai, kurie tik
prieš savaitę buvo išperėti. Kiek
daug buvo ten tų rudgalvių
kirų.

Sugrįžę į krantą, mes ėjome
pažiūrėti fazanų. Jie buvo gerai
apsaugoti. Darius man
paaiškino, kad lapės dažnai
mėgina juos pagauti ir suėsti.

Gytis Vygantas,
Dariaus Girėno lit. m-los
8 sk. mokinyš

(Bus daugiau)

Piešė Arista Strungytė,
Marquette Parko lit. m-los
7 sk. mokinė

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Gražusis Žuvinto ežeras Dzūkijoje, kurį savo prisiminimuose aprašo Gytis Vygantas (skaitykite šioje laidoje).

SUNKU BUS UŽMIRŠTI LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ

Jeigu kas nors manęs
paklaustų, ką reiškia būti
lietuvaite, atsakyti nebūtų
lengva. Ne tik reiškia, kad
lankau liuanistinę mokyklą ir
dalyvauju vasaros stovyklose,
bet iš tikrųjų apima visą
gyvenimo būdą.

Daugelis šiandien yra
lietuvių praradę. Lietuviškai
nebekalba ir nebešako, net
nežino dabartinės Lietuvos
padėtis. Amerika yra sudaryta
iš įvairių kultūrų. Ji mums
teikia galimybę išlaikyti savąją
tautą, jos kultūrą, nepamirštant
jos. Lemonto Maironio mokykla
mane paruošė tam. Be jos mano
lietuvišybė negyvuotų ir nebū-
ciau tokia dėkinga, kad esu, kas
esu.

„Mama, man pilvas skauda,
aš nenoriu važiuoti į lietuvišką
mokyklą“. Aš atsimenu, daug
kartų taip sakiau, nes nenorėjau
į mokyklą važiuoti, o ilgiau
pamiegoti šeštadienio rytais.
Bet dabar suprantu, kodėl
tėveliai visada priverstė mane
išmokti apie tėvynės kultūrą.
Buvo daug svarbių, negu
gulėti visą dieną prie televizijos.
Suzinojau apie papročius,
istoriją, geografiją ir ypač kalbą.
Suzinojau, kokias kančias ir
persekiojimus mano seneliai ir
kiti pergyveno. Be jų pasiryžimo
išlaikyti lietuvišybę, aš tikrai
nebūčiau dalyvavusi kiekvieną
šeštadienį ir turbūt būčiau
praradusi savo lietuviškumą.

Žiūrėdamas televizijoje
apie karus, arba skaitant
knygas apie Sibirą, mano laisvė
man pasidarė reikšminga. Aš
dabar galiu suprasti, ką mano
močiutė ar tėvukas sakė ir
išskentėjo. Kodėl jiems buvo
svarbu bėgti nuo rusų ir gyventi,
kur jie būtų laisvi. Buvo
sunku lankyti mokyklą kas
šeštadienį, bet bus taip pat
sunku užmiršti ją. Be jos aš
nebūčiau kas aš esu šiandien —
lietuvaite.

Angelė Žvinakytė
Lemonto Maironio lit.
m-los mokinė
(„Laisvės balsai“).

MANO DIDŽIAUSIA KLAIDA

Kai aš buvau jaunesnis, pada-
riau daug klaidų. Dabar, kai
užaugau didesnis, galiu tik
prisiminti ir iš savo klaidų
pasijuokti.

Mano didžiausia klaida buvo
padaryta antrajame skyriuje.
Mano brolis ir aš vaidinome.
Mano brolis vaidavo netur-
tingą žmogų, o aš — karalių.
Mes tikrai nežinojome kokių
kostiumus turėjome užsidėti.
Kai mes pavėlavę atvažiavome
į Jaunimo centrą, vaidinimas
jau buvo prasidėjęs, todėl mes
patys turėjome apsiręngti savo
kostiumus. Mes apsiręngėm ne
tais kostiumais. Mano brolis
apsivilkio mano, o aš jo. Kai
įėjome į sceną, žmonės pradėjo
juoktis iš mūsų. Aš pasižiūrėjau
į savo brolį ir man atėjo mintis,
kad mes esame apsiręngę ne
tais kostiumais.

Kai viskas pasibaigė, tėvam
labai patiko mūsų vaidinimas,
nes viskas gerai pasibaigė.

Edis Juškaitis,
Marquette Parko lit.
m-los buvęs mokinyš
(„Vyturėlis“)

PIEŠTUKAS

Vieną saulėtą dieną Jurgis
rengėsi važiuoti pas senelius.

— Kodėl? Kodėl šiandieną? —
paklausė Jurgis mamos,
rūsdamas kaklaraištį. —
Šiandien geriausia diena būti su
draugais, ir...

— Ir ką? — paklausė mama. —
Ką? Bėgti visur ir kitus erzinti? —
Žiūrėk, Jurgi, mes jų
neaplinkėm nuo Kalėdų. Tai
trys mėnesiai!

Suniurnėjo Jurgis, vilkdama-
sis švarką. — Žiūrėk, Jurgi, aš
tau leisiu eiti į pastogę. Ar ne
ten visuomet norėjai apsižiū-
rėti?

— Gerai, — nenorom pasakė
Jurgis. — Bet būtų geriau būti
su draugais.

Mama tyliai nusijuokė. Už
poros valandų jie buvo pas
senelius.

— Ar... seneli? — paklausė
Jurgis.
— Ką?... — paklausė senelis.
— Ar aš galiu eiti į pastogę
pasžiūrėti?
— Gerai, gerai, — atsakė
senelis.

Jurgis užlipo į pastogę ir
žiūrėjo. Visur dulkėta ir kabo
voratinkliai.

Jurgis nematė nieko įdomaus.
Tada nuėjo į tamsiausią ir
daugiausia apkrautą kampatį.
Nematė nieko įdomaus. Tada
pamatė mažą violetinę dėšę.
— Čia turėtų būti koks turtas,
— pagalvojo Jurgis, trindamas
rankas.

Lėtai atidarė ir nusivylė. Tik
senas pieštukas.

— O... — liūdnai pasakė Jurgis.
— Jurgi, vakarienės! — pasi-
girdo mamos balsas.

— Gerai, — atsakė Jurgis ir
negalvodamas išsijė pieštuką
į kišenę.

Po vakarienės išvažiavo
namo. Mama pasakė Jurgiui:
— Paruošk pamokas!
— Ir vėl, — pagalvojo Jurgis.
Negalvodamas išsijė pieštuką
senelį rastą pieštuką.

Perskaitė pirmą klausimą.
— Kokia antra didžiausia
Lietuvos upė? Aš žinojau apie
Nemuną, bet ar Lietuva turi dar
antrą upę?

Tada rankoje pradėjo judėti
pieštukas ir parašė žodį Neris.
— A, da, da, da... — išsigan-
dęs pasakė Jurgis ir numetė ant
grindų pieštuką.

Rimas Putrius,
K. Donelaičio lit. m-los
6 sk. mokinyš

(Bus daugiau)

DALIS MŪSŲ ISTORIJOS

Kiekvienais metais mes šven-
čiame Vasario šešiolikąją, nes
tą dieną 1918 m. Lietuvos
Tarybos nariai pasirašė
Lietuvos nepriklausomybės pa-
skelbimo aktą. Lietuva buvo
paskelbta nepriklausoma vals-
tybe. Antanas Smetona buvo
išrinktas pirmuoju Lietuvos
valstybės prezidentu. Po jo buvo
Aleksandras Stulginskis ir
vėliau dr. Kazys Grinius. Trum-
piausiai terminą išbuvo dr. Ka-
zys Grinius, vos šešerius
mėnesius. 1926 m. buvo
perversmas. Po perversmo Sei-
mo buvo išrinktas A. Smetona,
respublikos prezidentu. Jo
pareigos tęsėsi iki 1940 metų
birželio 15 dienos. Tada
Sovietų Sąjungos (rusų)
raudonoji armija užpuolė
Lietuvą ir ją okupavo. Lietuvos
nepriklausomybės periodas
tęsėsi tik dvidešimt dvejus
metus.

1940 m. buvo suorganizuota
Amerikos Lietuvių taryba, kad
padėtų Lietuvai išsilaikyti iš
okupacijos. Praėjus vieneriems
metams, nacinė Vokietija
užėmė Lietuvą. Lietuva vėl
paskelbė atstatanti savo nepri-
klausomybę, tačiau vokiečiai
neleido veikti Lietuvos valdžiai.
Vokiečių okupacija tęsėsi trejus
metus. Per tą laikotarpį buvo
suorganizuotas Vyriausias Lie-
tuvos Išlaisvinimo komitetas
rezistencijai prieš nacių
okupaciją. 1944 m. raudonoji ar-
mija okupavo Vilnių ir visą
Lietuvos kraštą. Antroji Sovietų
okupacija tęsiasi iki dabar.

Švęsdami Vasario Šešiolikąją
prisimename, kad Lietuva nėra
laisva. Mūsų pareiga rūpintis
kaip padėti Lietuvai. Mes lietu-
viai tikime, kad vieną dieną
mūsų tėvynė bus laisva. Dabar-
tiniais laikais galima matyti,
kad dauguma lietuvių Lietuvoje
nepasiduoda rusams ir prie-
šinasi jų valdžiai.

Julija Minkūnaitė,
Clevelando Šv. Kazimiero
lit. m-los mokinė
(„Mūsų žingsniai“)